

Verksamhetsplan 2023

Bromma stadsdelsnämnd

Handläggare
Suzanne Hartenberger
Telefon: 08-508 06 125

Till
Bromma stadsdelsnämnd

Verksamhetsplan 2023 för Bromma stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till verksamhetsplan och budget samt tillhörande bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Nämnden beslutar att fastställa resultatenheter enligt bilaga 1
3. Nämnden anmäler om omslutningsförändringar om 300,6 mnkr
4. Nämnden ansöker om budgetsjustering med 0,6 mnkr för bekämpning av invasiva växter (drift), bilaga 3
5. Nämnden ansöker om budgetsjustering med 0,2 mnkr för åtgärder enligt skötselplan för Ålstensparken (drift), bilaga 3
6. Nämnden ansöker om budgetsjustering med 0,3 mnkr för åtgärder inom Grimsta-Blackeberg-Judarnstråket (drift), bilaga 3
7. Nämnden ansöker om budgetsjustering med 0,2 mnkr för Plantering av ekar i Sundby friområde (investering), bilaga 3
8. Nämnden ansöker om budgetsjustering med 0,3 mnkr för avveckling av lokal (drift), bilaga 1
9. Nämnden ansöker om budgetsjustering med 1,0 mnkr för omstrukturering av lokal (drift), bilaga 1

Lisa Kinnari
Stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Verksamhetsplan och budget för 2023 för Bromma stadsdelsnämnd har utformats med utgångspunkt i de mål, riktlinjer, uppdrag och ekonomiska ramar som kommunfullmäktige fastställer i stadens budget för 2023. I verksamhetsplanen specificeras hur nämnden ska arbeta för att uppfylla kommunfullmäktiges mål utifrån lokala prioriteringar och utvecklingsområden.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats av förvaltningsledning i samråd med chefer och nyckelpersoner inom respektive avdelning. Ärendet har förhandlats enligt medbestämmandelagen 2023-01-19. Ärendet har behandlats i pensionärsrådet 2023-01-16.

Innehållsförteckning

Inledning	5
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	10
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid	11
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	14
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst	20
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet	26
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	32
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	36
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	37
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	40
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	42
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmnarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	43
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	45
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	47
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	48
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	53
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	55

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	59
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	63
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	68
Redovisning av ekonomi.....	72
Nämndens ekonomiska förutsättningar	72
Investeringar	77
Resultatenheter	77
Budgetjusteringar.....	78
Omslutningsförändringar	78
Systematiskt kvalitetsarbete.....	79

Bilagor

Bilaga 01 - Sdn 06 VP 2023

Bilaga 02 - Plan för upphandling 2023

Bilaga 03 - Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål

Bilaga 04 - System för intern kontroll 2023

Bilaga 05 - Väsentlighets- och riskanalys samt internkontroll 2023 Bromma stadsdelsnämnd

Bilaga 06 - Brommas handlingsplan mot VBE 2023

Bilaga 07 - Kompetensförsörjningsplan 2023 till 2025

Bilaga 08 - Lägesbild Bromma 2022

Bilaga 09 - Förvaltningspriser 2023

Inledning

Verksamhetsplanen för Bromma stadsdelsnämnd anger inriktningen för nämndens verksamhet under 2023. Verksamhetsplanen bygger på kommunfullmäktiges budget för 2023 och kommunfullmäktiges tre inriktningsmål.

1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden
2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder rättvis klimatomställning
3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Stadsdelsnämnden och råd

Stadsdelsnämnden består av 13 ledamöter och 13 ersättare. Kommunfullmäktige utser ledamöter och ersättare i stadsdelsnämnden. Bromma stadsdelsnämnd leds av ordförande (S) och vice ordförande (M). Stadsdelsnämnden fattar beslut om mål och inriktning för de verksamhetsområden som kommunfullmäktige delegerat till nämnden. Nämndens arbete leds av presidiet bestående av ordförande, och vice ordförande.

Ett pensionärsråd och ett råd för funktionshinderfrågor är knutna till stadsdelsnämnden. Pensionärsrådet sammanträder i anslutning till nämndens sammanträden och rådet för funktionshinderfrågor sammanträder sex gånger per år. Rådet för funktionshinderfrågor slås samman med Hässelby-Vällingbys råd från och med 2023.

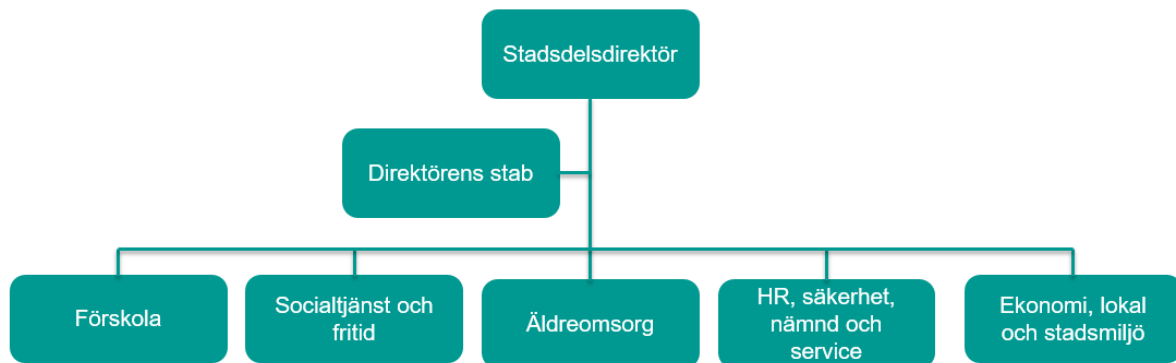
Stadsdelsförvaltningens ansvar och uppdrag

Inom förvaltningens organisation har stadsdelsdirektören det övergripande ansvaret för all verksamhet. Stadsdelsdirektören svarar inför nämnden och leder och styr förvaltningsledningens arbete och samverkan med fackliga organisationer.

Bromma stadsdelsnämnd ansvarar för kommunal förskoleverksamhet, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri, barn, kultur och fritid, ekonomiskt bistånd samt arbetsmarknadsåtgärder. Stadsdelsnämnden ansvarar också för lokalt klimat- och miljöarbete, stadsmiljöfrågor, skötsel och investeringar i parker och naturområden, viss tillsynsverksamhet samt konsumentvägledning.

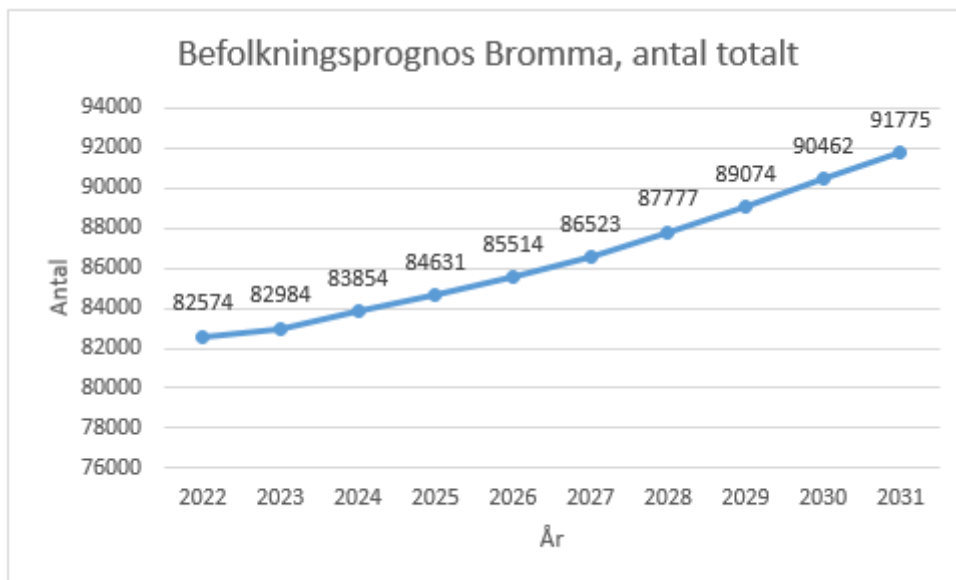
Förvaltningens organisation 2023

En organisationsförändring är föreslagen att genomföras under inledningen av 2023 som innebär att den tidigare administrativa avdelningen delas upp i två nya avdelningar.

Brommas stadsdelsområde och befolkning

Brommas stadsdelsområde omfattar 24 stadsdelar som prognostiseras ha nästan 83 000 invånare 2023. Befolkningen väntas öka med nära 9 000 invånare fram till och med år 2031.

Källa: OmrådesDataSystem

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Driftbudgeten för Brommas stadsdelsnämnd är 1 722,6 miljoner kronor. Investeringsbudgeten är 24,2 miljoner kronor. Utgångspunkten för fördelningen av budgeten har varit att följa kommunfullmäktiges tre inriktningsmål och att utifrån givna budgetramar uppnå högsta möjliga kvalitet i verksamheten.

Utgångspunkterna vid planering av verksamhet och budget är att

- följa gällande lagstiftning
- erbjuda verksamheter av hög kvalitet inom givna budgetramar
- arbeta för att uppnå kommunfullmäktiges tre inriktningsmål
- administrativa processer stödjer och underlättar för kärnverksamheterna samt bidrar

till en effektiv styrning och ett effektivt resursutnyttjande.

Nämndens planerade verksamhet 2023

Långsiktig hållbar ekonomi och beredskap

Nämnden ska ha en god prognossäkerhet. Genom löpande uppföljningar uppmärksammas avvikelser. Vid avvikelser vidtas åtgärder för att given budget ska hållas.

Förvaltningens verksamheter ska öka sin samverkan både inom förvaltningen och med andra förvaltningar i syfte att utveckla verksamheten, hitta effektiviseringar och kvalitetsvinster.

Krisberedskapen inom förvaltningens verksamheter ska stärkas genom höjd kompetens, planering och övning. Boenden och förskolor ska planera för beredskapslager och klara grundläggande måltidsbehov för brukare och personal i flera dygn.

Informationssäkerhetsarbetet ska också stärkas.

Klimat och miljö

Förvaltningen arbetar aktivt med olika åtgärder för att uppnå målen i Stockholms stads miljöprogram 2020-2023. Bland annat minskas andelen plastprodukter och plastförpackningar i verksamheterna. Tjänsteresor och transporter är miljöeffektiva och arbetet med att stärka den biologiska mångfalden fortsätter genom en mängd åtgärder.

Förvaltningen arbetar med att stärka förmågan att hantera klimatrelaterade risker. Till exempel planteras fler träd i stadsmiljön som kan ge skugga vid värmeböljor. Inom utförarverksamheterna ser man över åtgärder för att skydda äldre och barn från effekten av värmeböljor. Många av åtgärderna behöver ske i samverkan med fastighetsägare.

Arbetet med att öka andelen inköpta ekologiska och andra klimatsmarta livsmedel fortsätter, bland annat genom kompetenshöjande insatser. Stocket är det självklara förstahandsvalet vid behov av möbler och annan utrustning. Matavfallet ska fortsätta minska i verksamheterna. Mängden matavfall uppmärksammas genom matsvinnsmätningar. Förvaltningen bidrar till produktionen av biokol genom att levererar växtmaterial efter till exempel röjningar.

Innovation, digitalisering och upphandling

Förvaltningens kvalitetsarbete utgår från stadens kvalitetsprogram. Genom ett systematiskt kvalitetsarbete uppmärksammas behov av nytänkande och förändrade arbetssätt för att kunna möta nuvarande och framtida utmaningar. Dialogen med brommaborna ska utvecklas för att ta tillvara kompetens och för att kunna anta brommabornas perspektiv. Genom intern och extern samverkan utvecklas verksamheterna.

Vid inköp och i all upphandling ska det säkerställas att stadens övergripande mål inom miljö och klimat, social hållbarhet och kvalitet tillämpas och följs upp. Ett särskilt fokus ska riktas på risken för välfärdsbrott. Medarbetare och chefer kan utsättas för påtryckningar och otillbörlig påverkan vid beslutsfattande och utförande av insatser. Medvetenheten om risken för att bli utsatt för otillåten påverkan ska öka inom förvaltningens verksamheter.

Informationssäkerhetsarbetet ska lyftas inom hela organisationen. Kompetensen ska höjas och

stödet till verksamheterna ska stärkas.

Staden som arbetsgivare

Förvaltningens medarbetare är nyckeln till god kvalitet inom alla verksamhetsområden. Samtliga avdelningar har en långsiktig planering för att behålla, utveckla samt attrahera och rekrytera medarbetare med rätt kompetens för både nutid och framtid. För att klara välfärdens rekryteringsutmaningar ska medarbetare erbjudas tillsvidareanställning på heltid. Målet är att minst 90 procent av de anställda ska ha en tillsvidareanställning på heltid. Antalet timanställda ska samtidigt minska. Förvaltningen ska i olika former ge chefer stöd i ledarskapet. Ledarskapet ska vara präglad av kommunikation, tillit och mod för ett aktivt förändringsarbete i en öppen och tillåtande kultur, samtidigt som utmanande situationer ska kunna hanteras.

Arbetet med att utveckla och förbättra det förebyggande och hälsofrämjande arbetsmiljöarbete fortsätter för att verka för ett långt och hållbart arbetsliv. För att stärka arbetet med friskfaktorer ska insatser, rutiner och processer ses över. Friskfaktorer ska identifieras inom de olika verksamheterna i arbetet för att minska ohälsan.

Ett systematiskt arbetsmiljöarbete ska bidra till en god och hälsosam arbetsmiljö.

Samverkan för en trygg och säker stad

Stadens trygghetsprogram och säkerhetsprogram ligger till grund för hur förvaltningen planerar, genomför och utvecklar trygghets- och säkerhetsarbetet. Tillsammans utgör de bägge programmen övergripande inriktning för stadens arbete med att nå målet om en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i. På lokal nivå i Bromma finns ett operativt brottsförebyggande råd (operativa BRÅ) som träffas varje vecka och delar lägesbilder. Utifrån lägesbilder och medborgardialoger genomförs olika trygghetsinsatser i stadsmiljön. Samverkan för ett tryggt och säkert stadsdelsområde sker också genom den lokala samverkansöverenskommelsen som förvaltningen har tillsammans med lokalpolisen, utbildningsförvaltningen och trafikkontoret. Förvaltningen fortsätter arbetet med platssamverkan - samverkan med polis, det lokala näringslivet och civilsamhälle. Genom olika platsaktiviteter och ett välskött och rent stadsdelsområde ökar områdets attraktivitet och trygghet. Genom kontinuerliga risk- och sårbarhetsanalyser utvecklas förvaltningens beredskapsarbete.

Samverkan för trygga barn och ungdomar med rättvisa villkor

Barn och ungdomar i Bromma ska erbjudas en meningsfull fritid med ett brett utbud inom den egna fritidsverksamheten som ska vara tillgänglig för alla. Fritidsverksamheten är en viktig del i det trygghetskapande arbetet. Verksamheten har ett nära samarbete med socialtjänsten, civilsamhället och fältassistenter.

Vid fördelning av föreningsbidrag ska föreningar som erbjuder barn och unga en aktiv fritid på jämlika villkor prioriteras.

Socialtjänsten i Bromma samverkar med vårdnadshavare/föräldrar, skola, förskola, BVC och barn- och ungdomspsykiatri för att tidigt identifiera och ge barn och familjer i behov av stöd rätt insatser. Det förebyggande arbetet är centralt i vilket förskolan är en viktig del. Alla barn

ska ges möjlighet till en trygg och lärande miljö. Tillsammans med socialtjänstens kunskap ska arbetet stärkas inom förskolan för att identifiera barn som far illa, minska risken att barn utsätts för våld och hamnar i kriminalitet.

Förskolan har ett kompensatoriskt och ett lärande uppdrag och alla barn ska ges möjlighet att delta i förskolan. Öppna förskolan och introduktionsförskolan erbjuder barn som inte är inskrivna i förskola en pedagogisk gruppverksamhet. Föräldrar ges möjlighet till gemenskap, kontakt och stöd i föräldrarollen. Öppna förskolan och introduktionsförskolan är en resurs för barnfamiljerna i närsamhället och bidrar till att stärka det sociala nätverket kring barn och familjer. Öppna förskolan och introduktionsförskolan ska synliggöra förskolans verksamhet och är en viktig del i det uppsökande arbetet.

För barn i behov av särskilt stöd sker en organiserad samverkan genom det lokala BUS – en samverkan mellan förvaltningen, skolan och Region Stockholm.

Ungdomar i Bromma får möjlighet till arbetslivserfarenhet och ett första steg in på arbetsmarknaden genom meningsfulla feriejobb på sommar-, höst- och vinterlov. Genom regional samverkan mellan feriehandläggare i närliggande stadsdelsförvaltningar utökas möjligheten till feriearbeten i ett större geografiskt område.

Hållbar tillväxt

Stadens näringslivspolicy är vägledande i arbetet för att attrahera företag att vilja verka inom stadsdelsområdet. Samverkan och dialogen ska öka med det lokala näringslivet. Arbetet med platssamverkan ska fortsätta för att skapa trygga och attraktiva stadsmiljöer till gagn för både företagare och brommabor.

För att bryta långtidsarbetslöshet och göra fler anställningsbara ska förvaltningen ta fram fler platser för Stockholmsjobb. Även fler platser för feriejobb ska tas fram. Ungdomar i Bromma kommer att erbjudas feriearbete på fler lov än tidigare.

För att säkra kompetensförsörjningen inom förvaltningens verksamheter och för staden som helhet erbjuder förvaltningen praktikplatser och platser för verksamhetsförlagd utbildning (VFU).

Kultur

Nöjdheten med kulturlivet i stadsdelsområdet har ökat men är fortfarande lågt gällande kultur i form av teater, bio, musik och dans. I Bromma erbjuds framförallt kultur i form av trädgårdskultur och välskötta parker och naturområden. Under 2023 genomförs ett projekt i samverkan mellan stadsmiljöverksamheten och förskolan som innebär att kunskap om träden i Arboretum förmedlas digitalt och underhållande i parken.

Inom de ordinarie verksamheterna erbjuds kultur i olika former beroende på målgrupp.

För att fler föreningar ska ges möjlighet till möten och kulturaktiviteter ska förvaltningen göra en översyn av egna lokaler gällande möjligheten att hyra ut lokaler till föreningslivet under tider då förvaltningen inte nyttjar dessa.

Samverkan för ökat bostadsbyggande och en hållbar stadsutveckling med trygga och varaktiga boenden

Förvaltningen arbetar för en effektiv lokalanvändning för att säkerställa att lokalbehov och kostnader är i balans. För att säkerställa att gruppboende, särskilda boenden för äldre och förskolelokaler planeras in i nya områdesplaner och detaljplaner, sker samverkan med olika parter i planeringsprocessen. För att lokala strategiska frågor ska kunna tas upp tidigt i planeringsstadiet ingår förvaltningen frekvent i olika samverkansformer med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, Micasa, SISAB, trafikkontoret, utbildningsförvaltningen, kulturförvaltningen och idrottsförvaltningen.

Den interna samverkan kring det vräkningsförebyggande arbetet ska stärkas. Barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden är en särskilt prioriterad målgrupp där barnens behov uppmärksammas. Personer med funktionsnedsättning som har behov av bostad med särskild service ska inte tacka nej till en grupp- eller servicebostad på grund av att de inte har råd med den. Äldre informeras på ett tidigt stadium om vilka boendialternativ som finns. Möjligheten till kvarboende kan också förlängas med hemtjänstinsatser och genom utvecklig och införande av välfärdsteknik.

En hållbar och demokratisk stad

Arbetet med genomförandet av Agenda 2030 fortsätter inom alla verksamheter. Medarbetarnas kunskap om agendan och de 17 globala målen har över tid ökat. Samverkan internt mellan olika verksamhetsområden och externt med olika aktörer ska fortsätta att stärkas, vilket ökar möjligheterna att nå de mål som särskilt berör nämndens verksamheter. Brommaborna ska mötas av öppna, jämställda och demokratiska verksamheter. Ett jämställdhetsperspektiv ska finnas med i både beslut och genomförande. Dialogen med brommaborna ska stärkas för att öka demokratin och för att använda brommabornas kompetens. Målgruppsanpassade dialoger ska prövas under året. Särskilt viktigt är det att engagera grupper som normalt sett inte gör sina röster hörda. För att öka brommabornas inflytande ytterligare ska förvaltningen utreda möjligheten att genomföra en medborgarbudget för att utveckla stadsdelsområdet.

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål *Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden* genom att nämndes årsmål för KF:s indikatorer uppfylls genom att

- barn och unga i Bromma har jämlika uppväxtvillkor
- barn och unga i Bromma har en trygg och meningsfull fritid som är tillgänglig för alla
- barn i Bromma har likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan
- insatser ges i tid och är präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet
- stöd och omsorg ges där behoven är som störst
- barn i Bromma når kunskapsmålen i skolan

- äldre i Bromma har en trygg tillvaro och god omsorg
- brommaborna har tillgång till kultur, idrotts- och föreningsliv

Fokus i arbetet med att ge barn och unga möjlighet till jämlika uppväxtvillkor är på det förebyggande arbetet som sker i samverkan både internt och med externa samverkanspartners så som skolan och regionen.

Barn och unga i Bromma ska ges möjlighet till en trygg och meningsfull fritid. Oavsett kön, socioekonomiska förutsättningar och funktionsvariationer ska barn och unga i Bromma ha tillgång till meningsfulla fritidssysselsättningar.

Alla barn ges möjlighet till utveckling och lärande i förskolan. Varje barn har rätt att få känna sig betydelsefull och uppleva sitt eget och allas lika värde i en förskoleverksamhet där det råder ett öppet och demokratiskt klimat i enlighet med barnkonventionen.

Socialtjänstens insatser och förebyggande arbete ska säkras och goda metoder och arbetssätt ska spridas för att stärka kvaliteten i välfärden.

Alla brommabor ska ges möjlighet till delaktighet i samhällslivet på lika villkor oavsett funktionsförmåga. Ledsagning, ledsagarservice och stödinsatser ska möjliggöra för personer med funktionsnedsättning att leva ett självständigt liv.

Socialtjänsten samverkar med skolan för att bryta omfattande skolfrånvaro och för att uppnå ökad trygghet, studiero, skolnärvaro och kunskapsresultat. Placerade barn och ungas rätt till utbildning och skolgång säkras genom samverkan mellan socialtjänsten och skolan.

Äldreomsorgen i Bromma kännetecknas av en trygg tillvaro och god omsorg av hög kvalitet. Brommas äldre har en hög livskvalitet genom stora möjligheter att vara delaktiga i utformningen av sin vård och omsorg.

En stor tillgång för såväl brommabor som besökare är stadsdelsområdets trädgårdskultur och välskötta parker och naturområden. I det gemensamma gröna rummet ska det finnas möjlighet till olika typer av spontanaktiviteter kopplat till rörelse, men också till kultur. Inom de ordinarie verksamheterna erbjuds kultur i olika former beroende på målgrupp.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamhet arbetar för att alla barn och unga ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid.

För att tidigt identifiera och ge barn och familjer i behov av stöd rätt insatser, samverkar socialtjänsten med vårdnadshavare/föräldrar, skola, förskola, BVC och barn- och ungdomspsykiatri. Fokus är fortsatt på det förebyggande arbetet. Under 2023 ska det undersökas om det finns förutsättningar för att starta upp ytterligare en verksamhet som arbetar utifrån ett familjecentrerat arbetssätt.

Öppna förskolan och introduktionsförskolan erbjuder barn som inte är inskrivna i förskola en pedagogisk gruppverksamhet. Föräldrar ges möjlighet till gemenskap, kontakt och stöd i föräldrarollen. Öppna förskolan och introduktionsförskolan är en resurs för barnfamiljer i närsamhället och bidrar till att stärka det sociala nätverket kring barn och familjer. Öppna förskolan och introduktionsförskolan ska synliggöra förskolans verksamhet och är en viktig del i det uppsökande arbetet.

Barn och ungdomar som växer upp i Bromma ska ges möjlighet till en trygg och rik fritid och möjlighet till att utvecklas efter sina egna förutsättningar. Oavsett kön, socioekonomiska förutsättningar och funktionsvariationer ska barn och unga i Bromma ha tillgång till meningsfulla fritidssysselsättningar. En meningsfull fritid främjar långsiktig hälsa, lärande och sociala förmågor. Under året ska möjligheten att öppna ett fritidsbibliotek i stadsdelsområdet utredas. Ett fritidsbibliotek innebär att barn och unga i Bromma kan låna sport- och fritidsutrustning för att prova på olika aktiviteter.

Vid nyetablering av skolor inom stadsdelsområdet har förvaltningen en dialog med utbildningsförvaltningen för möjliggörande av fritidens verksamhet i skolans lokaler.

Beslutsfattande ska utgå ifrån ett tydligt barnperspektiv och barnen ska ha möjlighet att påverka beslut som rör dem. Barn och unga ska bjudas in att påverka i de verksamheter som de deltar i. Förvaltningen ska arbeta för att ta reda på vilka önskemål och behov som Brommas barn och unga har och därefter anpassa utbudet i den öppna fritidsverksamheten. Det är prioriterat att nå de grupper som idag inte nås av annan fritidsverksamhet och erbjuda en meningsfull fritid, både i egen regi och i samarbete med civilsamhället. Fritidsverksamheter och mötesplatser för unga hbtqi-personer ska stärkas.

Fritidsverksamheten är en del av det trygghetsskapande arbetet och har ett nära samarbete med andra aktörer i stadsdelsområdet som arbetar förebyggande, såsom socialtjänsten, civilsamhället, och fältassistenter. Kunskap om socialtjänstens uppdrag ska stärkas inom fritidsverksamheterna för att tidigt identifiera barn och unga i riskzon eller som misstänks fara illa.

Förvaltningen ska bidra till att stadens sommarkolloverksamhet fortsätter att utvecklas så att fler barn från grupper som är underrepresenterade deltar i sommarkolloverksamheten. Barn och unga med funktionsnedsättning ska ges möjlighet att delta i ordinarie sommarkoloniverksamhet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kultur nämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med fastighetsnämnden utforma en strategi för användande och utveckling av parkleksverksamheten och användning av parkleksbyggnader	2023-01-01	2023-06-30

Nämndmål: 1.1.1 Barn och unga i Bromma har jämlika uppväxtvillkor

Beskrivning

För att tidigt identifiera och ge barn och familjer i behov av stöd rätt insatser, samverkar socialtjänsten med vårdnadshavare/föräldrar, skola, förskola, BVC och barn- och ungdomspsykiatri. Fokus är fortsatt på det förebyggande arbetet. Under 2023 ska det undersökas om det finns förutsättningar för att starta upp ytterligare en verksamhet som arbetar utifrån ett familjecentrerat arbetssätt.

Öppna förskolan och introduktionsförskolan erbjuder barn som inte är inskrivna i förskola en pedagogisk gruppverksamhet. Föräldrar ges möjlighet till gemenskap, kontakt och stöd i föräldrarollen. Öppna förskolan och introduktionsförskolan är en resurs för barnfamiljer i närsamhället och bidrar till att stärka det sociala nätverket kring barn och familjer. Öppna förskolan och introduktionsförskolan ska synliggöra förskolans verksamhet och är en viktig del i det uppsökande arbetet.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
♀ Antal besökare i genomsnitt per dag på öppna förskolan	20		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska utreda förutsättningar och om möjligt starta upp ytterligare en verksamhet som arbetar utifrån familjecentrerat arbetssätt	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 1.1.2 Barn och unga i Bromma har en trygg och meningsfull fritid som är tillgänglig för alla

Beskrivning

Barn och ungdomar som växer upp i Bromma ska ges möjlighet till en trygg och rik fritid. De ska få kunskaper som gör dem redo att möta vuxenvärlden och kunna leva ett fritt liv med makt att påverka sitt eget liv. Barn och ungdomar ska ges möjligheter att utvecklas efter sina egna förutsättningar. En meningsfull fritid främjar långsiktig hälsa, lärande och sociala förmågor.

Oavsett kön, socioekonomiska förutsättningar och funktionsnedsättningar ska barn och unga i Bromma ha tillgång till meningsfulla fritidssysselsättningar. Under året ska möjligheterna till att öppna ett fritidsbibliotek i stadsdelsområdet utredas. Fritidsbibliotek innebär att barn och unga i Bromma får möjlighet att låna sport- och fritidsutrustning för att prova på olika aktiviteter.

Vid nyetablering av skolor inom stadsdelsområdet har förvaltningen en dialog med utbildningsförvaltningen för möjliggörande av fritidens verksamhet i skolans lokaler.

Beslutsfattande ska utgå ifrån ett tydligt barnperspektiv och barnen ska ha möjlighet att påverka beslut som rör dem. Barn och unga ska bjudas in att påverka i de verksamheter som de deltar i. Förvaltningen ska arbeta för att ta reda på vilka önskemål och behov som Brommas barn och unga har och därefter anpassa utbudet i den öppna fritidsverksamheten. Det är prioriterat att nå de grupper som idag inte nås av annan fritidsverksamhet och erbjuda en meningsfull fritid, både i egen regi och i samarbete med civilsamhället. Fritidsverksamheter och mötesplatser för unga hbtqi-personer ska stärkas.

De öppna fritidsverksamheterna som finns i Bromma är mötesplatser med närvarande och trygga vuxna förebilder. Fritidsverksamheten är en del av det trygghetsskapande arbetet och har ett nära samarbete med andra aktörer i stadsdelsområdet som arbetar förebyggande, såsom socialtjänsten, civilsamhället, och fältassistenter. Kunskap om socialtjänstens uppdrag ska stärkas inom fritidsverksamheterna för att tidigt identifiera barn och unga i riskzon eller som misstänks fara illa.

Förvaltningen ska bidra till att stadens sommarkolloverksamhet fortsätter att utvecklas så att fler barn från grupper som är underrepresenterade deltar i sommarkolloverksamheten. Barn och unga med funktionsnedsättning ska ges möjlighet att delta i ordinarie sommarkoloniverksamhet.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
♀ Antal barn och unga i Bromma som tidigare inte nåts av fritidsverksamhet som under 2023 deltagit i en eller flera aktiviteter	50		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska upprätta en kommunikationsplan för 2023	2023-01-01	2023-06-30
Förvaltningen ska utreda förutsättningarna för att inrätta ett fritidsbibliotek i Bromma	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen ska öppna ett Ungdomens hus i Bromma	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter arbetar för att alla barn ska ges möjlighet till utveckling och lärande i förskolan.

Förskolans verksamhet ska vila på vetenskaplig grund, beprövad erfarenhet samt bedrivs med utgångspunkt från medvetna teoretiska ställningstaganden. För att kunna erbjuda alla barn en likvärdig utbildning behöver kvalitetsarbetet vara systematiskt. Det systematiska kvalitetsarbetet bidrar till att alla barn får en utbildning av hög kvalitet och att förskolan lever upp till läroplanens intentioner. Ett systematiskt kvalitetsarbete handlar om att ständigt utvärdera den egna verksamheten för att förbättra och utveckla verksamheten för att nå högre måluppfyllelse. Förskolläraren ska ansvara för att systematiskt och kontinuerligt dokumentera, följa upp och analysera varje barns förändrade kunnande. För att kunna utvärdera hur förskolan tillgodoser barnens möjligheter att lära och utvecklas i enlighet med läroplanens mål och intentioner krävs det närvarande pedagoger som lyssnar på - och utmanar barnen vidare.

Förskolan har ett kompensatoriskt och ett lärande uppdrag och alla barn ska ges möjlighet att delta i förskolan. I Bromma är deltagandet generellt sett högt men det finns skillnader mellan områden som behöver beaktas.

Varje barn har rätt att få känna sig betydelsefull och uppleva sitt eget och allas lika värde. Alla barn ska mötas i en förskoleverksamhet där det råder ett öppet och demokratiskt klimat i enlighet med barnkonventionen. För att förstärka barnperspektivet finns det barnombud i varje förskoleområde. Vuxnas förhållningssätt och förskolans normer påverkar barns förståelse för de rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle. För att kunna utveckla arbetet med jämställdhet behöver det i utbildningen finnas ett medvetet och reflekterande arbete kring de normer som råder i samhället. Pojkar och flickor ska ges samma utrymme i utbildningen och få sina behov respekterade och tillgodosedda.

Barn som av olika anledningar behöver mer ledning och stimulans ska få förutsättningar för att utvecklas, leka och lära och samtidigt stimuleras att använda hela sin förmåga. Genom att tillämpa forskning och evidensbaserade metoder ska medarbetarnas kunskap kring barn i behov av särskilt stöd öka. Varje förskoleområde har en specialpedagog som ska säkerställa att det finns stödstrukturer som kan bistå förskollärare och barnskötare i arbetet med barn i behov av särskilt stöd.

Förskolans uppdrag är att skapa goda förutsättningar för det livslånga lärandet och utbildningen ska förbereda barnen inför kommande skolgång. Barn ska ges rika möjligheter att utveckla sina språkliga och kommunikativa förmågor samt ges möjlighet att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt för att kunna värdera information. Förskollärare och barnskötare ska ges förutsättningar och kompetensutveckling för att möjliggöra för barnen att utveckla sitt språk och miljöerna ska vara stimulerande som väcker nyfikenhet på språket i både tal och skrift. En förutsättning för att barnen i förskolan ska utvecklas i det svenska språket och tillgodose sig undervisningen är goda språkliga förebilder som kan förmedla läroplansuppdraget.

Utbildningen ska ge barnen möjlighet att använda matematik för att undersöka och beskriva sin omvärld samt lösa vardagliga problem. Utbildningen ska ge barnen förutsättningar att utveckla adekvat digital kompetens. För att kunna ge stöd i barnens digitala utveckling

behöver medarbetarnas kompetens öka kring hur de digitala verktygen kan användas i undervisningen. Utbildningen ska utmana och stimulerar barnens kunskaper om natur, samhälle och teknik. För att barnen ska ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur de olika val som människor gör kan bidra till en hållbar utveckling behöver utbildningen präglas av ett hållbart lärande och en positiv framtidstro. Barnen ska vistas i en hälsosam miljö fri från farliga kemikalier. Barnen ska erbjudas näringsriktig mat utifrån stadens matstrategi och strategin för kemikaliefri förskola.

Förskolan är en mycket viktig arena för barns lärande av rörelse, motorisk förmåga och etablering av goda fysiska aktivitetsvanor. För att hälsosam livsstil ska bli en naturlig del av barnens dag är det viktigt att barnen har goda förebilder så att de kan etablera positiva levnadsvanor. Utbildningen ska utvecklas och utevistelsen ska öka för att ge barnen möjlighet att uppleva rörelseglädje och utveckla sitt intresse att vara fysiskt aktiva.

Genom förskolans utbildning ska barnen få möjlighet att uppleva, gestalta och kommunicera genom olika estetiska uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans. Barnen ska få möjlighet att använda olika material och tekniker, såväl digitala som andra. I förskolans uppdrag ingår att överföra och utveckla ett kulturarv samt skapa ett intresse för olika kulturer och förståelse för värdet av att leva i ett samhälle präglad av mångfald. Barn som tillhör de nationella minoriteterna, ska stödjas i sin språkutveckling i sitt nationella minoritetsspråk och främjas i sin utveckling av en kulturell identitet. Förskolan ska därigenom bidra till att skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer.

För att skapa bästa möjliga förutsättningar för barn att utvecklas rikt och mångsidigt och för att vårdnadshavare ska vara nöjda med verksamhetens kvalitet, behöver samverkan utvecklas och vårdnadshavares kunskaper om deras barn tas tillvara. En god samverkan med skolan syftar till att skapa en kontinuitet i undervisningen som ger goda förutsättningar för barnens långsiktiga utveckling och fortsatta lärande. Fokus på det kollegiala lärandet kommer vara på de språkutvecklande arbetssätten.

Förskolan är en viktig del i det förebyggande arbetet för att ge alla barn möjlighet till en trygg och lärande miljö. Tillsammans med socialtjänstens kunskap ska arbetet stärkas för att identifiera barn som far illa, minska att barn utsätts för våld och hamnar i kriminalitet.

Det framgångsrika arbetet med familjecentrerat arbetssätt på öppna förskolan i samarbete med socialtjänsten och barnavårdscentralen kommer fortsätta och utvecklas, för att fler barn ska få en trygg start i livet. Introduktionsförskolan och öppna förskolan är en demokratisk mötesplats där det finns möjlighet att få råd och stöd i sitt föräldraskap om sitt barns utveckling och lärande. Öppna förskolan ska erbjuda barn som inte är inskrivna i förskola en pedagogisk gruppverksamhet. Föräldrar ska ges möjlighet till gemenskap, kontakt och stöd i föräldrarollen. Öppna förskolan ska synliggöra förskolans verksamhet och är en viktig del i det uppsökande arbetet. Introduktionsförskolan och öppna förskolan är en viktig del i arbetet med integration och språkutveckling. Förskolan ska fortsätta erbjuda vårdnadshavare att ingå i föräldrastödsgrupper som en förebyggande insats.

Medarbetarna är den viktigaste nyckeln för att säkerställa en hög kvalitet på utbildningen. Det kräver legitimerade förskollärare och barnskötare med grundutbildning. Det ska vara möjligt att ha ett hållbart arbetsliv och alla medarbetares kompetens ska tillvaratas genom ett öppet och tillåtande klimat. Utbildningen ska präglas av ett kollegialt lärande där nya idéer tas tillvara. Alla medarbetare ska känna till de mål och resultat som ska nås både på nationell och kommunal nivå.

Förutsättningar ska ges för att vara en attraktiv arbetsgivare som ska utveckla, behålla, rekrytera den kompetens som behövs. Genom ett nära ledarskap, tydlig roll- och ansvarsfördelning ska medarbetarna ges stöd och ledning i vardagen för att få förutsättningar att fokusera på sitt uppdrag och vara närvarande med barnen. Förskollärarna ska stärkas i sitt ledarskap och rektorerna ska ges förutsättningar att vara förskolans pedagogiska ledare och driva skolutveckling och säkerställa måluppfyllelse.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	33 %	33 %	Tertial
Antal barn per grupp	15	15	Tertial
Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	Tertial
Förskollärartäthet	15,5 st	15,5	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden samt i samråd polis och boende verka preventivt för att öka tryggheten i skolan. Den samverkan ska ske på samma sätt gentemot fristående skolor	2023-01-01	2023-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla stödet till elever med funktionsnedsättningar som går ut gymnasieskola och gymnasiesärskola	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 1.2.1 Barn i Bromma har likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan

Beskrivning

Förskolans verksamhet ska vila på vetenskaplig grund, beprövad erfarenhet samt bedrivs med utgångspunkt från medvetna teoretiska ställningstaganden. För att kunna erbjuda alla barn en likvärdig utbildning behöver kvalitetsarbetet vara systematiskt. Det systematiska kvalitetsarbetet bidrar till att alla barn får en utbildning av hög kvalitet och att förskolan lever upp till läroplanens intentioner. Ett systematiskt kvalitetsarbete handlar om att ständigt utvärdera den egna verksamheten för att förbättra och utveckla verksamheten för att nå högre måluppfyllelse. Förskolläraren ska ansvara för att systematiskt och kontinuerligt dokumentera, följa upp och analysera varje barns förändrade kunnande. För att kunna utvärdera hur förskolan tillgodoser barnens möjligheter att lära och utvecklas i enlighet med läroplanens mål och intentioner krävs det närvarande pedagoger som lyssnar på - och utmanar

barnen vidare.

Förskolan är viktig för barnen och deras utveckling. Förskolan har ett kompensatoriskt och ett lärande uppdrag och alla barn ska ges möjlighet att delta i förskolan. I Bromma är deltagandet generellt sett högt men det finns skillnader mellan områden som behöver beaktas.

Varje barn har rätt att få känna sig betydelsefull och uppleva sitt eget och allas lika värde. Alla barn ska mötas i en förskoleverksamhet där det råder ett öppet och demokratiskt klimat i enlighet med barnkonventionen. För att förstärka barnperspektivet finns det barnombud i varje förskoleområde. Vuxnas förhållningssätt och förskolans normer påverkar barns förståelse för de rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle. För att kunna utveckla arbetet med jämställdhet behöver det i utbildningen finnas ett medvetet och reflekterande arbete kring de normer som råder i samhället. Pojkar och flickor ska ges samma utrymme i utbildningen och få sina behov respekterade och tillgodosedda.

Barn som av olika anledningar behöver mer ledning och stimulans ska få förutsättningar för att utvecklas, leka och lära och samtidigt stimuleras att använda hela sin förmåga. Genom att tillämpa forskning och evidensbaserade metoder ska medarbetarnas kunskap kring barn i behov av särskilt stöd öka. Varje förskoleområde har en specialpedagog som ska säkerställa att det finns stödstrukturer som kan bistå förskollärare och barnskötare i arbetet med barn i behov av särskilt stöd.

Förskolans uppdrag är att skapa goda förutsättningar för det livslånga lärandet och utbildningen ska förbereda barnen inför kommande skolgång. Barn ska ges rika möjligheter att utveckla sina språkliga och kommunikativa förmågor samt ges möjlighet att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt för att kunna värdera information. Förskollärare och barnskötare ska ges förutsättningar och kompetensutveckling för att möjliggöra för barnen att utveckla sitt språk och miljöerna ska vara stimulerande som väcker nyfikenhet på språket i både tal och skrift. En förutsättning för att barnen i förskolan ska utvecklas i det svenska språket och tillgodose sig undervisningen är goda språkliga förebilder som kan förmedla läroplansuppdraget.

Utbildningen ska ge barnen möjlighet att använda matematik för att undersöka och beskriva sin omvärld samt lösa vardagliga problem. Utbildningen ska ge barnen förutsättningar att utveckla adekvat digital kompetens. För att kunna ge stöd i barnens digitala utveckling behöver medarbetarnas kompetens öka kring hur de digitala verktygen kan användas i undervisningen. Utbildningen ska utmana och stimulerar barnens kunskaper om natur, samhälle och teknik. För att barnen ska ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur de olika val som människor gör kan bidra till en hållbar utveckling behöver utbildningen präglas av ett hållbart lärande och en positiv framtidstro. Barnen ska vistas i en hälsosam miljö fri från farliga kemikalier. Barnen ska erbjudas näringsriktig mat utifrån stadens matstrategi och strategin för kemikaliefri förskola.

Fysisk aktivitet påverkar barnets fysiska och mentala utveckling positivt och har stora hälsoeffekter. Förskolan är en mycket viktig arena för barns lärande av rörelse, motorisk

förmåga och etablering av goda fysiska aktivitetsvanor. För att hälsosam livsstil ska bli en naturlig del av barnens dag är det viktigt att barnen har goda förebilder så att de kan etablera positiva levnadsvanor. Utbildningen ska utvecklas och utevistelsen ska öka för att ge barnen möjlighet att uppleva rörelseglädje och utveckla sitt intresse att vara fysiskt aktiva.

Genom förskolans utbildning ska barnen få möjlighet att uppleva, gestalta och kommunicera genom olika estetiska uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans. Barnen ska få möjlighet att använda olika material och tekniker, såväl digitala som andra. I förskolans uppdrag ingår att överföra och utveckla ett kulturarv samt skapa ett intresse för olika kulturer och förståelse för värdet av att leva i ett samhälle präglad av mångfald. Barn som tillhör de nationella minoriteterna, ska stödjas i sin språkutveckling i sitt nationella minoritetsspråk och främjas i sin utveckling av en kulturell identitet. Förskolan ska därigenom bidra till att skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer.

För att skapa bästa möjliga förutsättningar för barn att utvecklas rikt och mångsidigt och för att vårdnadshavare ska vara nöjda med verksamhetens kvalitet, behöver samverkan utvecklas och vårdnadshavares kunskaper om deras barn tas tillvara.

En god samverkan med skolan syftar till att skapa en kontinuitet i undervisningen som ger goda förutsättningar för barnens långsiktiga utveckling och fortsatta lärande. Fokus på det kollegiala lärandet kommer vara på de språkutvecklande arbetssätten.

Förskolan är en viktig del i det förebyggande arbetet för att ge alla barn möjlighet till en trygg och lärande miljö. Tillsammans med socialtjänstens kunskap ska arbetet stärkas för att identifiera barn som far illa, minska att barn utsätts för våld och hamnar i kriminalitet.

Det framgångsrika arbetet med familjecentrerat arbetssätt på öppna förskolan i samarbete med socialtjänsten och barnavårdscentralen kommer fortsätta och utvecklas, för att fler barn ska få en trygg start i livet. Introduktionsförskolan och öppna förskolan är en demokratisk mötesplats där det finns möjlighet att få råd och stöd i sitt föräldraskap om sitt barns utveckling och lärande. Öppna förskolan ska erbjuda barn som inte är inskrivna i förskola en pedagogisk gruppverksamhet. Föräldrar ska ges möjlighet till gemenskap, kontakt och stöd i föräldrarollen. Öppna förskolan ska synliggöra förskolans verksamhet och är en viktig del i det uppsökande arbetet. Introduktionsförskolan och öppna förskolan är en viktig del i arbetet med integration och språkutveckling. Förskolan ska fortsätta erbjuda vårdnadshavare att ingå i föräldrastödsgrupper som en förebyggande insats.

Medarbetarna är den viktigaste nyckeln för att säkerställa en hög kvalitet på utbildningen. Det kräver legitimerade förskollärare och barnskötare med grundutbildning. Det ska vara möjligt att ha ett hållbart arbetsliv och alla medarbetares kompetens ska tillvaratas genom ett öppet och tillåtande klimat. Utbildningen ska präglas av ett kollegialt lärande där nya idéer tas tillvara. Alla medarbetare ska känna till de mål och resultat som ska nås både på nationell och kommunal nivå.

Förutsättningar ska ges för att vara en attraktiv arbetsgivare som ska utveckla, behålla,

rekrytera den kompetens som behövs. Genom ett nära ledarskap, tydlig roll- och ansvarsfördelning ska medarbetarna ges stöd och ledning i vardagen för att få förutsättningar att fokusera på sitt uppdrag och vara närvarande med barnen. Förskollärarna ska stärkas i sitt ledarskap och rektorerna ska ges förutsättningar att vara förskolans pedagogiska ledare och driva skolutveckling och säkerställa måluppfyllelse.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel medarbetare som gått utbildning/fortbildning i flerspråkighet/tvåspråkighet/ språkutveckling	35 %		Tertial
♀ Andel vårdnadshavare som upplever att barnen på förskolan ges lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning.	94 %		Tertial
♀ Andel vårdnadshavare som upplever att deras barn har uppmuntras att utveckla sitt språk	85 %		År
♀ Andel vårdnadshavare som upplever att deras barn uppmuntras till fysiska aktiviteter	86 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolan ska använda Skolinspektionens observationsunderlag kring jämställdhet	2023-01-01	2023-12-31
Förskolans verksamheter ska implementera rörelsestrategin	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen erbjuder medarbetare utbildning i yrkessvenska	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen ska genomföra projektet Aboretum, talande träd, ett projekt som underhållande och pedagogiskt ska förmedla kunskap om träden.	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter arbetar för att ge stöd och omsorg där behoven är som störst.

Socialtjänstens insatser och förebyggande arbete ska säkras och goda metoder och arbetssätt ska spridas för att stärka kvaliteten i välfärden. Insatser ska vara långsiktiga och grundade i beprövad erfarenhet om vad som är effektivt. Processer och insatser ska vara ändamålsenliga och möjliga att följa upp. Uppföljning sker bland annat genom brukarintervjuer, enkäter och olika granskningar. Andelen personer som är nöjda och trygga med sin insats ska öka. Det gäller även andelen personer som upplever att de kan påverka sin insats och som upplever att insatserna leder till en förbättrad situation.

Alla brommabor ska ges möjlighet till delaktighet i samhällslivet på lika villkor oavsett funktionsförmåga. Ledsagning, ledsagarservice och stödinsatser ska möjliggöra för personer med funktionsnedsättning att leva ett självständigt liv. Metoder och rutiner ska tas fram för att

förbättra och underlätta för personer med funktionsnedsättning att välja utförare.

Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018–2023 är styrande vid planering och uppföljning av arbetet för att nå stadens mål om ett Stockholm som är tillgängligt för alla, där personer med funktionsnedsättning är fullt delaktiga på jämlika villkor som alla andra. I samverkan med nämndens råd för funktionshinderfrågor har det beslutats att årets fokus ska ligga på följande områden i programmet:

- Rätten till individuellt stöd
- Rätten till en meningsfull fritid

Alla som har kontakt med förvaltningen ska uppleva ett gott bemötande utan diskriminering. Frågor om bemötande och diskriminering hålls levande i alla verksamheter.

Socialtjänsten ska utveckla former för ökad samverkan med förskolan för att säkerställa kunskap om skyldighet att göra orosanmälan. Samverkan med fristående förskolor och skolor är en viktig del i arbete. Alla utbildningsaktörer som verkar i Bromma ska ha information och kunskap för att kunna göra orosanmälningar till socialtjänsten vid oro för att barn far illa.

Arbetet för att säkerställa ett barnrättsperspektiv i alla beslut som rör barn fortgår. Barnets rättigheter ska beaktas vid avvägningar och bedömningar som görs i förebyggande arbete och i beslutsprocesser i ärenden som rör barn. Barnets rättigheter ska stärkas genom samverkan mellan olika verksamheter, både internt och externt, för att möjliggöra en helhetssyn på barnets behov och intressen. Barns inflytande i utredningar och uppföljning av insatser ska öka. Stödsamtal till barn vars föräldrar erhåller insatser från socialtjänsten ska erbjudas. Barn och unga som växer upp i familjer med missbruk eller psykisk ohälsa ska få det stöd och hjälp som de behöver. Åtgärder för att upptäcka och motverka psykisk ohälsa bland barn och unga prioriteras.

Öppenvårdsinsatserna i Bromma ska utvecklas i syfte att säkerställa ett adekvat, kvalitativt och mobilt stöd. Den som söker hjälp ska enkelt och snabbt ges stöd. I enlighet med förslag i nya socialtjänstlagen ska socialtjänsten ställa om från att vara specialiserad till att ha ett mer förebyggande perspektiv. Det uppsökande arbetet ska utvecklas och bli mer mobilt. Anhörigas behov av stöd ska uppmärksammas när närstående ansöker om stöd och insatser.

En lyckad skolgång en av de viktigaste faktorerna för att barn och unga ska utvecklas väl. Samverkan med skola för att bryta omfattande skolfrånvaro och för att uppnå ökad trygghet, studiero, skolnärvaro och kunskapsresultat fortsätter. För barn och ungdomar i behov av särskilt stöd fortsätter samverkan genom det lokala BUS – en organiserad samverkan mellan förvaltningen, skolan och Region Stockholm för barn i behov av särskilt stöd.

En av de viktigaste faktorerna för hur det går för placerade barn senare i livet är hur de lyckas i skolan. Placerade barn och unga har samma rätt till utbildning och skolgång som andra barn och unga. För att den rätten ska säkras krävs samverkan mellan socialtjänsten och skolan. Socialtjänsten i Bromma följer SAMS-modellen i uppföljning av skolgång och skolresultat för de placerade barnen. SAMS-modellen har tagits fram gemensamt av Skolverket, Socialstyrelsen och Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM). Det övergripande syftet är att säkerställa en obruten skolgång för placerade barn och unga när placeringen medför skolbyte. Målet är att placerade barn och unga når målen i kärnämnen. För

familjehemsplacerade barn fortgår arbetet utifrån modellen SkolFam (skolsatsning i familjehemsvård). Barnens insatser för stöd till lärande kartläggs och individanpassas i samverkan mellan skola och socialtjänst. Vid oundvikliga uppbrott från förskola eller skola ska kompensatoriska åtgärder erbjudas för att motverka de problem som uppbrottet kan medföra.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	24 %	24 %	Tertial
Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	88 %	öka	År
Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	93 %	öka	År
Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	80 %	År
Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	90 %	År
Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	79 %	79 %	År
Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)	80 %	Tas fram av nämnd	År
Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)	80 %	Tas fram av nämnd	År
Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (våld i nära relation)	75 %	Tas fram av nämnd	År
Andel placerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	75 %	75 %	Tertial
Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	85 %	Tas fram av nämnd	Tertial
Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	84 %	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna förbereda för en centralisering av hälso- och sjukvården inom socialpsykiatriens bostäder med särskild service från den 1 januari 2024	2023-01-01	2023-12-31
Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna samla och följa statistik över antal ansökningar, beslut och avslag avseende ledsagning/ledsagarservice och biträde av kontaktperson i syfte att säkerställa likställighet	2023-01-01	2023-12-31
Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden vidareutveckla skolsociala team i hela staden, samt utöka socialtjänstens närvaro i skolan, fritidshem och fritidsklubbar	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 1.3.1 Brommabor får insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Beskrivning

Socialtjänstens insatser och förebyggande arbete ska säkras och goda metoder och arbetssätt ska spridas för att stärka kvaliteten i välfärden. Insatser ska vara långsiktiga och grundade i beprövad erfarenhet om vad som är effektivt. Processer och insatser ska vara ändamålsenliga och möjliga att följa upp. Uppföljning sker bland annat genom brukarintervjuer och olika granskningar. Andelen personer som är nöjda och trygga med sin insats ska öka. Det gäller även andelen personer som upplever att de kan påverka sin insats och som upplever att insatserna leder till en förbättrad situation.

Alla som har kontakt med förvaltningen ska uppleva ett gott bemötande utan diskriminering. Frågor om bemötande och diskriminering hålls levande i alla verksamheter.

Arbetet för att säkerställa ett barnrättsperspektiv i alla beslut som rör barn fortgår och barnets rättigheter ska beaktas vid avvägningar och bedömningar som görs i förebyggande arbete och i beslutsprocesser i ärenden som rör barn. Barnets rättigheter ska stärkas genom samverkan mellan olika verksamheter, både internt och externt, för att möjliggöra en helhetssyn på barnets behov och intressen. Barns inflytande i utredningar och uppföljning av insatser ska öka och stödsamtal till barn vars föräldrar erhåller insatser från socialtjänsten ska erbjudas.

Tilliten till trygghetssystem ska öka, exempelvis gällande felaktiga utbetalningar av försörjningsstöd.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Socialtjänsten ska följa upp brukares upplevelse av bemötande och delaktighet genom brukarintervjuer	2023-01-01	2023-12-31
Socialtjänsten ska genomföra en granskning utifrån rättssäker handläggning av barnavårdsutredningar	2023-01-01	2023-12-31
Socialtjänsten ska utveckla metoder och arbetssätt för att stärka brukarinflytande och ökad delaktighet	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 1.3.2 Brommaborna får stöd och omsorg när behoven är som störst

Beskrivning

Stöd, omsorg och vård ska ges till de som behöver det, med utgångspunkt i barnens bästa. Likställighet ska säkerställas och att brommaborna få det stöd och det skydd de har rätt till. Barn och unga i Bromma ska växa upp i goda och trygga miljöer. Utförarverksamheter inom barn- och ungdomsvården ska öka och fler familjecentraler skapas tillsammans med relevanta aktörer, såsom socialtjänst, öppen förskola, BVC och mödravård. Samverkan mellan

Brommas socialtjänst och fristående förskolor och skolor är en viktig del i arbete med att säkerställa att alla utbildningsaktörer som verkar i Bromma har information och kunskap för att kunna göra orosanmälningar till socialtjänsten vid oro för att barn far illa.

Arbetet med att genomföra aktiviteter och åtgärder utifrån handlingsplanen för att minska risken att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet fortsätter. Samverkan mellan polis, skola, förskola, socialtjänst och fritidsverksamhet ska utvecklas och stärkas för att tidigt identifiera barn och unga i riskzon och erbjuda adekvata stödinsatser.

Barn och unga i Bromma som växer upp i familjer med missbruk eller psykisk ohälsa ska få det stöd och hjälp som de behöver. Åtgärder för att upptäcka och motverka psykisk ohälsa bland barn och unga prioriteras.

Öppenvårdsinsatserna i Bromma ska utvecklas i syfte att säkerställa ett adekvat, kvalitativt och mobilt stöd. Den som söker hjälp ska enkelt och snabbt ges stöd. I enlighet med förslag i nya socialtjänstlagen ska socialtjänsten ställa om från att vara specialiserad till att ha ett mer förebyggande perspektiv och med tidigt stöd. Det uppsökande arbetet ska utvecklas och bli mer mobilt. Anhörigas behov av stöd ska uppmärksammas när närstående ansöker om stöd och insatser.

Nyanlända som bosätter sig i Bromma ska erbjudas stöd för en snabb etablering i skola, arbetsliv och i samhället. En viktig del i detta är samverkan med organisationer och föreningar som bedriver verksamheter för nyanlända.

Alla brommabor ska ges möjlighet till delaktighet i samhällslivet på lika villkor oavsett funktionsförmåga. Ledsagning, ledsagarservice och stödinsatser ska möjliggöra för personer med funktionsnedsättning att leva ett självständigt liv. Metoder och rutiner ska tas fram för att förbättra och underlätta för personer med funktionsnedsättning att välja utförare.

Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018–2023 är styrande vid planering och uppföljning av arbetet för att nå stadens mål om ett Stockholm som är tillgängligt för alla, där personer med funktionsnedsättning är fullt delaktiga på jämlika villkor som alla andra, utan diskriminering. I samverkan med nämndens råd för funktionshinderfrågor har det beslutats att årets fokus ska ligga på följande områden i programmet:

- Rätten till individuellt stöd
- Rätten till en meningsfull fritid

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Antal personer med insatsen bostad med särskild service för vuxna enligt LSS i egen regi som deltar regelbundet i fysisk aktivitet	60 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Socialtjänsten ska följa upp i vilken omfattning personer med funktionsnedsättning inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning respektive socialpsykiatrin upplever att de får den ledsagning de behöver för att kunna delta i och utöva fritidsaktiviteter.	2023-01-01	2023-12-31
Socialtjänsten ska se över rutiner och arbetssätt för att familjer ska få snabb återkoppling vid inkommen orosanmälan gällande barn och unga enligt SoL14 kap. 1 §	2023-01-01	2023-12-31
Socialtjänsten ska ta fram metoder/rutiner för att förbättra och underlätta för brottmål med funktionsnedsättning att välja utförare (LSS)	2023-01-01	2023-12-31
Socialtjänsten ska ta fram rutiner för att uppmärksamma anhörigas behov av stöd när de närstående ansöker om stöd och insatser	2023-01-01	2023-12-31
Socialtjänsten ska utveckla former för ökad samverkan med förskolan för att säkerställa kunskap om skyldighet att göra orosanmälan	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 1.3.3 Barn i Bromma når kunskapsmålen i skolan

Beskrivning

En lyckad skolgång en av de viktigaste faktorerna för att barn och unga ska utvecklas väl. Samverkan med skola för att bryta omfattande skolfrånvaro och för att uppnå ökad trygghet, studiero, skolnärvaro och kunskapsresultat fortsätter. För barn och ungdomar i behov av särskilt stöd fortsätter samverkan genom det lokala BUS – en organiserad samverkan mellan förvaltningen, skolan och Region Stockholm för barn i behov av särskilt stöd.

En av de viktigaste faktorerna för hur det går för placerade barn senare i livet är hur de lyckas i skolan. Placerade barn och unga har samma rätt till utbildning och skolgång som andra barn och unga. För att den rätten ska säkras krävs samverkan mellan socialtjänsten och skolan. Socialtjänsten i Bromma följer SAMS-modellen i uppföljning av skolgång och skolresultat för de placerade barnen. SAMS-modellen har tagits fram gemensamt av Skolverket, Socialstyrelsen och Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM). Det övergripande syftet är att säkerställa en obruten skolgång för placerade barn och unga när placeringen medför skolbyte. Målet är att placerade barn och unga når målen i kärnämnen. För familjehemsplacerade barn fortgår arbetet utifrån modellen SkolFam (skolsatsning i familjehemsvård) där barnens insatser för stöd till lärande kartläggs och individanpassas i samverkan mellan skola och socialtjänst. Vid oundvikliga uppbrott från förskola eller skola ska kompensatoriska åtgärder erbjudas för att motverka de problem som uppbrottet kan medföra.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter arbetar för att Bromma ska vara ett stadsdelsområde som det är bra att åldras i - med god omsorg och stor trygghet.

Äldreomsorgen i Bromma ska kännetecknas av en trygg tillvaro och god omsorg av hög kvalitet. Brommas äldre har en hög livskvalitet genom stora möjligheter att vara delaktiga i utformningen av sin vård och omsorg.

För att bryta social isolering och ensamhet finns mötesplatser och träffpunkter i Bromma dit stadsdelens seniorer är välkomna för att delta i aktiviteter eller umgås. Arbetet med att utveckla verksamheterna i samarbete med både besökare och civilsamhället ska fortsätta. För att fler seniorer ska få vetskap om vilka aktiviteter som erbjuds ska informationen förbättras ytterligare. Det sker bland annat genom ett utökat samarbete med Brommas vårdcentraler. Genom att förvaltningen synliggör sina verksamheter på vårdcentralerna förväntas fler seniorer att nås.

Den digitala fixartjänsten som finns för att stötta Brommas seniorer med enklare teknik i hemmet spelar en fortsatt viktig roll när allt mer sker digitalt. Syftet med en digital fixartjänst är att underlätta äldres förutsättningar att leva ett självständigt liv och kunna vara delaktiga i samhället. Den digitala fixartjänsten finns redan i dag, men målet är att fler ska få kännedom om tjänsten och ta del av den. Under året fortsätter inspirationsmässor och studiecirkelarrangemang kring digital teknik att arrangeras för seniorer vid stadsdelens aktivitetscenter.

Arbetet med tryggt mottagande i hemmet intensifieras under året. Det är en biståndsbedömd insats som syftar till att skapa trygghet för den som skrivs ut från sjukhus och åter till sitt hem. För den äldre innebär insatsen förstärkt hemtjänst av särskild personal under en begränsad tid efter hemkomsten.

Den äldre med hemtjänstinsatser ska känna sig trygg med och delaktig i sitt stöd. Ett steg till att nå dit är att den beviljade tiden utförs enligt ramtid. För att säkerställa att ramtid tillämpas behöver informations- och utbildningssatser i samverkan mellan beställare och utförare ske under året.

För att kunna erbjuda de äldre kulturupplevelser och meningsfulla aktiviteter på vård- och omsorgsboendena ska förvaltningen utreda möjligheten till samverkan i ett kulturprojekt mellan äldreomsorgen, förskolan och socialtjänsten. Avdelning äldreomsorg ser även över möjligheten till att ta emot besök av vårdhund på vård- och omsorgsboendena i förhoppning att skapa fina stunder för de boende och att öka nöjdheten och tryggheten.

En annan viktig del i att skapa trygghet för den äldre är att ha en hög beredskap i händelse av kris eller effekter av klimatförändringarna så som värmeböljor och skyfall. Exempelvis ska planer för att upprätthålla kontinuiteten vid eventuella el- eller vattenbortfall finnas i alla

verksamheter, och läkemedels- och skyddsutrustningsreserver ska byggas upp. Dessutom finns handlingsplaner inom äldreomsorgens alla verksamheter för att säkra äldres hälsa under längre perioder med höga temperaturer.

Brommas äldreomsorg ska vara likställd och jämlik och den äldre ska känna sig trygg med att omvårdnaden är lika bra oavsett vilket vård- och omsorgsboende eller hemtjänstutförare som ger omvårdnaden. Ett arbete genomförs i att utveckla avdelning äldreomsorgs kvalitetsledningssystem. Gemensamma rutiner tas fram för att skapa trygghet för så väl personal som brukare. Rutinerna ska bland annat säkerställa den äldres delaktighet och inflytande i planering och genomförande av insatser. Men de ska även säkerställa patientsäkra hälso- och sjukvårdsinsatser och en kontinuerlig uppföljning. Arbetet med egenkontroller ska utvecklas för att säkra följsamhet till rutinerna, till exempel att dokumentation och läkemedelshantering sker på ett säkert sätt. Arbetet med att ta emot och omhänderta synpunkter och klagomål ska också utvecklas. För att brukare, närstående och besökare ska veta var och hur synpunkter och klagomål kan lämnas kommer ett arbete kring uppdaterad information och vägledning att påbörjas under året.

För att öka den äldres upplevelse av trygghet, nöjdhet och delaktighet behöver äldreomsorgen arbeta personcentrerat. Det förutsätter att medarbetarna kan möta den äldres olika behov genom till exempel kompetens i demenssjukdomar, psykisk ohälsa och svenska språket. Ett arbetssätt tas fram för att inventera medarbetarnas kunskaper i svenska språket. Verksamheter som är Silviahems-certifierade fortsätter satsningar på utbildning och reflektion kring bemötande av äldre med olika former av demenssjukdomar.

Medarbetarna i Brommas äldreomsorg är den viktigaste resursen för att kunna ge en god omsorg av hög kvalitet. Därför ska så många av medarbetarna som möjligt erbjudas heltid, vilket också bidrar till att andelen timavlönade minskar. En minskad användning av timavlönade förväntas öka kontinuiteten och tryggheten för den äldre. Det bidrar också till bättre arbetsvillkor, vilket långsiktigt kan bidra till kompetensförsörjningen inom äldreomsorgens yrkeskategorier. I samverkan med de fackliga parterna ska därför avdelning äldreomsorg ta fram en handlingsplan för att nå målet om heltid som norm och att minska andelen timavlönade. Ett annat steg i att öka tryggheten och höja kontinuiteten för den äldre är att upprätta så kallade resursteam, en form av vikariepool som möjliggör att samma personal vikarierar vid frånvaro av ordinarie personal. För att skapa trygghet i arbetsgrupperna, och därmed även öka kvaliteten för den äldre, stärks det nära ledarskapet i verksamheterna.

Förvaltningens arbete fortsätter i enlighet med stadens handlingsplan för en äldrevänlig stad.
Delaktighet och inflytande:

Genom nämndens pensionärsråd ges de äldre inflytande och insyn i ärenden och frågor som berör äldres levnadsförhållanden. Rådet är en viktig plattform för att väcka initiativ till förbättringar för Brommas äldre.

Arbetet med ramtid fortsätter att utvecklas för att Brommas seniorer utifrån sina förutsättningar ska kunna vara delaktiga i planeringen av sina insatser.

Samverkan och partnerskap:

Samverkan med näringsliv, fastighetsägare, polisen och akademien med flera sker bland annat genom platssamverkan som ska öka tryggheten på olika prioriterade platser samt inom ramen för Brommas samverkansöverenskommelse med polisen. En trygg stad är en förutsättning för en äldrevänlig stad.

Äldreomsorgen fortsätter samverkan med akademien i olika innovationsprojekt. Ett av projekten handlar om stöd till anhöriga genom anpassad välfärdsteknik.

Social inkludering:

För att bryta social isolering och ensamhet finns mötesplatser och träffpunkter i Bromma dit stadsdelens seniorer är välkomna för att delta i aktiviteter eller umgås. Arbetet med att utveckla verksamheterna i samarbete med både besökare och civilsamhället ska fortsätta.

Bostäder och stadsmiljö:

Förvaltningen fortsätter arbetet med att kontinuerligt genomföra förbättringar i parker och grönområden för ökad trygghet och förbättrad tillgänglighet. Gång- och cykelvägar inom stadsdelsområdet ska vara trafiksäkra, med god tillgänglighet och framkomlighet för alla trafikanter.

Äldre informeras på ett tidigt stadium om vilka boendalternativ som finns. Möjligheten till kvarboende kan också förlängas med hemtjänstinsatser och genom utvecklig och införande av välfärdsteknik.

Kommunikation och information:

Arbete pågår med att utveckla förvaltningens kommunikation med äldre och övriga målgrupper.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	87 %	87 %	År
Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	79 %	79 %	År
Andel seniorer som är nöjda med tillgången till information om Stockholm Stad och dess verksamheter	55 %	Tas fram av nämnd	År
Andel äldre personer som vet vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser	65 %	65 %	År
Andel äldre som anger att de känner till stadsdelens aktivitetscenter och mötesplatser	60 %	Tas fram av nämnd	År
Andel äldre som på det hela taget är nöjda med möjligheten att ta del av ledarledd idrott/motion i Stockholm	60 %	Tas fram av nämnd	År
Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	93 %	93 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst	86 %	86 %	År
Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	82 %	82 %	År
Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	10	Max 10 personer	År

Nämndmål: 1.4.1 Äldre i Bromma har en trygg tillvaro och god omsorg

Beskrivning

Äldreomsorgen i Bromma ska kännetecknas av en trygg tillvaro och god omsorg av hög kvalitet. Brommas äldre har en hög livskvalitet genom stora möjligheter att vara delaktiga i utformningen av sin vård och omsorg.

För att bryta social isolering och ensamhet finns mötesplatser och träffpunkter i Bromma dit stadsdelens seniorer är välkomna för att delta i aktiviteter eller umgås. Arbetet med att utveckla verksamheterna i samarbete med både besökare och civilsamhället ska fortsätta. För att fler seniorer ska få vetskap om vilka aktiviteter som erbjuds ska informationen förbättras ytterligare. Det sker bland annat genom ett utökat samarbete med Brommas vårdcentraler. Genom att förvaltningen synliggör sina verksamheter på vårdcentralerna förväntas fler seniorer att nås.

Den digitala fixartjänsten som finns för att stötta Brommas seniorer med enklare teknik i hemmet spelar en fortsatt viktig roll när allt mer sker digitalt. Syftet med en digital fixartjänst är att underlätta äldres förutsättningar att leva ett självständigt liv och kunna vara delaktiga i samhället. Den digitala fixartjänsten finns redan i dag, men målet är att fler ska få kännedom om tjänsten och ta del av den. Under året fortsätter inspirationsmässor och studiecirkelkring digital teknik att arrangeras för seniorer vid stadsdelens aktivitetscenter.

Arbetet med tryggt mottagande i hemmet intensifieras under året. Det är en biståndsbedömd insats som syftar till att skapa trygghet för den som skrivs ut från sjukhus och åter till sitt hem. För den äldre innebär insatsen förstärkt hemtjänst av särskild personal under en begränsad tid efter hemkomsten.

Den äldre med hemtjänstinsatser ska känna sig trygg med och delaktig i sitt stöd. Ett steg till att nå dit är att den beviljade tiden utförs enligt ramtid. För att säkerställa att ramtid tillämpas behöver informations- och utbildningssatser i samverkan mellan beställare och utförare ske under året.

För att kunna erbjuda de äldre kulturupplevelser och meningsfulla aktiviteter på vård- och omsorgsboendena ska förvaltningen utreda möjligheten till samverkan i ett kulturprojekt mellan äldreomsorgen, förskolan och socialtjänsten. Avdelning äldreomsorg ser även över

möjligheten till att ta emot besök av vårddjur på vård- och omsorgsboendena i förhoppning att skapa fina stunder för de boende och att öka nöjdheten och tryggheten.

En annan viktig del i att skapa trygghet för den äldre är att ha en hög beredskap i händelse av kris eller effekter av klimatförändringarna så som värmeböljor och skyfall. Exempelvis ska planer för att upprätthålla kontinuiteten vid eventuella el- eller vattenbortfall finnas i alla verksamheter, och läkemedels- och skyddsutrustningsreserver ska byggas upp. Dessutom finns handlingsplaner inom äldreomsorgens alla verksamheter för att säkra äldres hälsa under längre perioder med höga temperaturer.

Brommas äldreomsorg ska vara likställd och jämlik och den äldre ska känna sig trygg med att omvårdnaden är lika bra oavsett vilket vård- och omsorgsboende eller hemtjänstutförare som ger omvårdnaden. Ett arbete genomförs i att utveckla avdelning äldreomsorgs kvalitetsledningssystem. Gemensamma rutiner tas fram för att skapa trygghet för så väl personal som brukare. Rutinerna ska bland annat säkerställa den äldres delaktighet och inflytande i planering och genomförande av insatser. Men de ska även säkerställa patientsäkra hälso- och sjukvårdsinsatser och en kontinuerlig uppföljning. Arbetet med egenkontroller ska utvecklas för att säkra följsamhet till rutinerna, till exempel att dokumentation och läkemedelshantering sker på ett säkert sätt. Arbetet med att ta emot och omhänderta synpunkter och klagomål ska också utvecklas. För att brukare, närstående och besökare ska veta var och hur synpunkter och klagomål kan lämnas kommer ett arbete kring uppdaterad information och vägledning att påbörjas under året.

För att öka den äldres upplevelse av trygghet, nöjdhet och delaktighet behöver äldreomsorgen arbeta personcentrerat. Det förutsätter att medarbetarna kan möta den äldres olika behov genom till exempel kompetens i demenssjukdomar, psykisk ohälsa och svenska språket. Ett arbetssätt tas fram för att inventera medarbetarnas kunskaper i svenska språket. Verksamheter som är Silviahemscertifierade fortsätter satsningar på utbildning och reflektion kring bemötande av äldre med olika former av demenssjukdomar.

Medarbetarna i Brommas äldreomsorg är den viktigaste resursen för att kunna ge en god omsorg av hög kvalitet. Därför ska så många av medarbetarna som möjligt erbjudas heltid, vilket också bidrar till att andelen timavlönade minskar. En minskad användning av timavlönade förväntas öka kontinuiteten och tryggheten för den äldre. Det bidrar också till bättre arbetsvillkor, vilket långsiktigt kan bidra till kompetensförsörjningen inom äldreomsorgens yrkeskategorier. I samverkan med de fackliga parterna ska därför avdelning äldreomsorg ta fram en handlingsplan för att nå målet om heltid som norm och att minska andelen timavlönade. Ett annat steg i att öka tryggheten och höja kontinuiteten för den äldre är att upprätta så kallade resursteam, en form av vikariepool som möjliggör att samma personal vikarierar vid frånvaro av ordinarie personal. För att skapa trygghet i arbetsgrupperna, och därmed även öka kvaliteten för den äldre, stärks det nära ledarskapet i verksamheterna.

Förvaltningens arbete fortsätter i enlighet med stadens handlingsplan för en äldrevänlig stad.

Delaktighet och inflytande:

Genom nämndens pensionärsråd ges de äldre inflytande och insyn i ärenden och frågor som berör äldres levnadsförhållanden. Rådet är en viktig plattform för att väcka initiativ till förbättringar för Brommas äldre.

Arbetet med ramtid fortsätter att utvecklas för att Brommas seniorer utifrån sina förutsättningar ska kunna vara delaktiga i planeringen av sina insatser.

Samverkan och partnerskap:

Samverkan med näringsliv, fastighetsägare, polisen och akademien med flera sker bland annat genom platssamverkan som ska öka tryggheten på olika prioriterade platser samt inom ramen för Brommas samverkansöverenskommelse med polisen. En trygg stad är en förutsättning för en äldrevänlig stad.

Äldreomsorgen fortsätter samverkan med akademien i olika innovationsprojekt. Ett av projekten handlar om stöd till anhöriga genom anpassad välfärdsteknik.

Social inkludering:

För att bryta social isolering och ensamhet finns mötesplatser och träffpunkter i Bromma dit stadsdelens seniorer är välkomna för att delta i aktiviteter eller umgås. Arbetet med att utveckla verksamheterna i samarbete med både besökare och civilsamhället ska fortsätta.

Bostäder och stadsmiljö:

Förvaltningen fortsätter arbetet med att kontinuerligt genomföra förbättringar i parker och grönområden för ökad trygghet och förbättrad tillgänglighet. Gång- och cykelvägar inom stadsdelsområdet ska vara trafiksäkra, med god tillgänglighet och framkomlighet för alla trafikanter.

Äldre informeras på ett tidigt stadium om vilka boendeantern som finns. Möjligheten till kvarboende kan också förlängas med hemtjänstinsatser och genom utvecklig och införande av välfärdsteknik.

Kommunikation och information:

Arbete pågår med att utveckla förvaltningens kommunikation med äldre och övriga målgrupper.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
♀ Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten.	81 %		År
♀ Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende.	85 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska bilda resursteam i syfte att öka tryggheten för boende i vård- och omsorgsboende och öka kontinuiteten för brukare inom hemtjänsten	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen ska genomföra informations- och utbildningstillfällen med beställare och hemtjänstutförare kring praktisk tillämpning av ramtid	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen ska i samverkan med de fackliga parterna ta fram en handlingsplan för att nå målet om heltid som norm och att minska andelen timavlönade	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen ska i samverkan med vårdcentralerna utforma arbetssätt för att informera och bjuda in äldre som lever i ofrivillig ensamhet att delta i förvaltningens aktivitetscenter och mötesplatser	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen ska ta fram ett arbetssätt för att inventera medarbetares kompetens i svenska språket	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningens kvalitetsledningssystem i enlighet med SOSFS 2011:9 i ILS-webb ska färdigställas och implementeras på enhetsnivå	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter arbetar för att brommaborna ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv.

I Bromma finns vackra promenadstråk, parker, badplatser, motionsspår och naturreservat. Parker och naturområden är en stor tillgång för såväl brommabor som besökare.

Nöjdheten med kulturlivet i stadsdelsområdet har ökat men är fortfarande lågt gällande kultur i form av teater, bio, musik och dans bland vuxna brommabor. I Bromma erbjuds framförallt kultur i form av trädgårdskultur och välskötta parker och naturområden. Under 2023 genomförs ett kulturprojekt i samverkan mellan stadsmiljöverksamheten och förskolan. Projektet innebär att analogt, digitalt och underhållande förmedla kunskapshöjande upplevelser om träden i parken. Parken kommer att lyftas som besöksmål för barnfamiljer, förskolor och andra intresserade både i och utanför Bromma.

Genom förskolans utbildning ska barnen få möjlighet att uppleva, gestalta och kommunicera genom olika estetiska uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans. Förskolan ska verka för att ge barn möjlighet att ta del av professionell kultur genom Kulan och olika samverkansprojekt med biblioteken, Region Stockholm och Kulturskolan Stockholm. Förskolan är en mycket viktig arena för barns lärande av rörelse, motorisk förmåga och etablering av goda fysiska aktivitetsvanor. För att hälsosam livsstil ska bli en naturlig del av barnens dag är det viktigt att barnen har goda förebilder så att de kan etablera positiva levnadsvanor. Utbildningen ska utvecklas och utevistelsen ska öka för att ge barnen möjlighet att uppleva rörelseglädje och utveckla sitt intresse att vara fysiskt aktiva.

Barn och unga i Bromma möter ett brett kulturutbud och har möjlighet att prova på eget skapande i förvaltningens fritidsverksamhet. Verksamheten erbjuder kultur- och andra fritidsaktiviteter till barn och unga, oavsett bakgrund, förkunskap eller förmåga. Under skolloven genomförs en mängd aktiviteter i samverkan med kultur- och idrottsföreningar.

Verksamheter inom LSS (lag om stöd och service till vissa funktionshindrade) ska bjuda in föreningsliv och andra organisationer för att inhämta information och samverka kring kultur- och idrottsaktiviteter för målgruppen.

På äldreomsorgens mötesplatser och träffpunkter som vänder sig till seniorer boende i Bromma, erbjuds både kulturaktiviteter och fysiska aktiviteter så som yoga, lättgympa, balansträning, gym och boule. Arbetet med att utveckla verksamheterna sker i samarbete med besökare, civilsamhälle och andra verksamheter inom stadsdelsområdet såsom Stockholms stad idrottsanläggningar. Under året planeras till exempel ett initiativ till samarbete mellan den förebyggande verksamheten och stadsdelsområdets simhallar. Förvaltningen ska också utreda möjligheten till samverkan i ett kulturprojekt mellan äldreomsorg, förskola och socialtjänst i vilket vård- och omsorgboendena kommer att bli involverade.

Föreningsbidrag delas ut en gång om året till lokala föreningar för att bidra till ett levande kultur- och föreningsliv inom stadsdelsområdet. Prioriterat områden 2023 är verksamheter som erbjuder barn och unga en aktiv fritid där alla kan delta på jämlika villkor.

Under inledningen av 2023 ska en översyn genomföras av förvaltningens egna lokaler gällande möjligheten att hyra ut lokaler till föreningslivet då förvaltningen inte nyttjar dessa.

Det är viktigt att brommabor och besökare är nöjda med utformning och skötsel av det gemensamma gröna rummet. Det ska finnas möjlighet till spontanaktiviteter för alla åldrar. Både utegym och badbryggor ska anläggas under året.

För att öka utemiljöns tillgänglighet och användbarhet för alla oavsett funktionsförmåga ska enkelt avhjälpna hinder åtgärdas och naturreservat ska tillgängliggöras för personer med nedsatt funktion. Vid nya anläggningar i utemiljön ska tillgängligheten beaktas från början. För att få in olika perspektiv i arbetet inför större investeringar och planerade projekt i parkmiljöer tillvaratas synpunkter från allmänheten samt från rådet för funktionshinderfrågor och pensionärsrådet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	85 %	75 %	År
Andel barn och ungdomar som deltar i kulturaktiviteter på fritiden	77 %	77 %	År
Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	80 %	76 %	År
Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	77 %	77 %	År
Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	69 %	66 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur staden kan förbättra	2023-01-01	2023-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
och förenkla för föreningslivet i Stockholm med målet att Stockholm ska ha Sveriges bästa föreningsklimat		
Kommunstyrelsen ska tillsammans med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB planera för inrättandet av fler strand- och bryggbad där det är lämpligt och kartlägga möjligheterna att anlägga fler vinterbadplatser med möjlighet till bastubad	2023-01-01	2023-08-31

Nämndmål: 1.5.1 Brommaborna har tillgång till kultur, idrotts- och föreningsliv

Beskrivning

Nöjdheten med kulturlivet i stadsdelsområdet har ökat men är fortfarande lågt gällande kultur i form av teater, bio, musik och dans bland vuxna brommabor. I Bromma erbjuds framförallt kultur i form av trädgårdskultur och välskötta parker och naturområden. Under 2023 genomförs ett kulturprojekt i samverkan mellan stadsmiljöverksamheten och förskolan. Projektet innebär att analogt, digitalt och underhållande förmedla kunskaphöjande upplevelser om träden i parken. Parken kommer att lyftas som besöksmål för barnfamiljer, förskolor och andra intresserade både i och utanför Bromma.

Barn och unga i Bromma möter ett brett kulturutbud och har möjlighet att prova på eget skapande i förvaltningens fritidsverksamhet. Verksamheten erbjuder kultur- och andra fritidsaktiviteter till barn och unga, oavsett bakgrund, förkunskap eller förmåga. Under skolloven genomförs en mängd aktiviteter i samverkan med kultur- och idrottsföreningar.

Genom förskolans utbildning ska barnen få möjlighet att uppleva, gestalta och kommunicera genom olika estetiska uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans. Förskolan ska verka för att ge barn möjlighet att ta del av professionell kultur genom Kulan och olika samverkansprojekt med biblioteken, Region Stockholm och Kulturskolan Stockholm. Förskolan är en mycket viktig arena för barns lärande av rörelse, motorisk förmåga och etablering av goda fysiska aktivitetsvanor. För att hälsosam livsstil ska bli en naturlig del av barnens dag är det viktigt att barnen har goda förebilder så att de kan etablera positiva levnadsvanor. Utbildningen ska utvecklas och utevistelsen ska öka för att ge barnen möjlighet att uppleva rörelseglädje och utveckla sitt intresse att vara fysiskt aktiva.

Verksamheter inom LSS (lag om stöd och service till vissa funktionshindrade) ska bjuda in föreningsliv och andra organisationer för att inhämta information och samverka kring kultur- och idrottsaktiviteter för målgruppen.

På äldreomsorgens mötesplatser och träffpunkter som vänder sig till seniorer boende i Bromma, erbjuds både kulturaktiviteter och fysiska aktiviteter så som yoga, lättgymna, balansträning, gym och boule. Arbetet med att utveckla verksamheterna sker i samarbete med besökare, civilsamhälle och andra verksamheter inom stadsdelsområdet såsom Stockholms stad idrottsanläggningar. Under året planeras till exempel ett initiativ till samarbete mellan den förebyggande verksamheten och stadsdelsområdets simhallar. Förvaltningen ska också

utreda möjligheten till samverkan i ett kulturprojekt mellan äldreomsorg, förskola och socialtjänst i vilket vård- och omsorgboendena kommer att bli involverade.

Föreningsbidrag delas ut en gång om året till lokala föreningar för att bidra till ett levande kultur- och föreningsliv inom stadsdelsområdet. Prioriterat områden 2023 är verksamheter som erbjuder barn och unga en aktiv fritid där alla kan delta på jämlika villkor.

Under inledningen av 2023 ska en översyn genomföras av förvaltningens egna lokaler gällande möjligheten att hyra ut lokaler till föreningslivet då förvaltningen inte nyttjar dessa.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
♀ Andel vårdnadshavare som upplever att deras barn uppmuntras till fysiska aktiviteter	86 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolan ska genomföra ett projekt med Kulturskolan Bromma där barnen får ta del av professionell kultur	2023-01-01	2023-12-31
Förskolan ska genomföra ett projekt med Region Stockholm om att öka kompetensen kring sång för och med barnen - Rösträtt	2023-01-01	2023-12-31
Förskolans verksamheter ska implementera rörelsestrategin	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen ska anlägga ett utegym i enlighet med parkförsörjningsplanen	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen ska genomföra projektet Aboretum, talande träd, ett projekt som underhållande och pedagogiskt ska förmedla kunskap om träden.	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen ska under sommaren arrangera Bromma Sportscamp i samverkan med föreningslivet	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen ska under tertial 1 göra en översyn av egna lokaler gällande möjligheten att hyra ut lokaler till föreningslivet under tider då förvaltningen inte nyttjar dessa.	2023-01-01	2023-05-31
Förvaltningen ska utreda möjligheten till samverkan i ett kulturprojekt mellan äldreomsorgen, förskolan och socialtjänsten	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningens utförarverksamheter inom LSS ska bjuda in föreningar och andra organisationer för information och dialog om aktiviteter för målgruppen	2023-01-01	2023-12-31
Äldreomsorgens förebyggande verksamhet ska utveckla samarbete med stadsdelsområdets simhallar	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 1.5.2 Brommaborna har tillgång till grönområden i välskötta, tillgängliga och välkomnade parker

Beskrivning

Det är viktigt att brommabor och besökare är nöjda med utformning och skötsel av det gemensamma gröna rummet. En god stadsmiljö har betydelse för trivsel och livskvalitet och ska bidra till allmänhetens hälsa genom rekreativa och sociala mötesplatser som är tillgängliga, trygga och säkra. Det ska finnas möjlighet till spontanaktiviteter för alla åldrar. I Bromma finns vackra promenadstråk, parker, badplatser, motionsspår och naturreservat. Parker och naturområden är en stor tillgång för såväl brommabor som besökare. För att öka utemiljöns tillgänglighet och användbarhet för alla oavsett funktionsförmåga ska enkelt avhjälpna hinder åtgärdas och naturreservat ska tillgängliggöras för personer med nedsatt funktion. Vid nya anläggningar i utemiljön ska tillgängligheten beaktas från början.

Arbetet med att rusta upp Åkeshovs arboretum blev klart 2021. I samverkan mellan stadsmiljöverksamheten och förskolan genomförs ett projekt – ”Talande träd” vars syfte är att förmedla information och kunskap om träden i arboretum.

För att få in olika perspektiv i arbetet inför större investeringar och planerade projekt i parkmiljöer tillvaratas synpunkter från allmänheten samt från rådet för funktionshinderfrågor och pensionärsrådet.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
♀ Andel brommabor som anser att det finns goda möjligheter till aktiviteter i parker och naturområden	75 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska anlägga två badbryggor - en vid Ångby Park i Blackeberg och en vid badklippan i Nockebyhov	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen ska inom ramen för parkinvesteringar genomföra tillgänglighetsåtgärder	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen ska upprätta en kommunikationsplan för 2023	2023-01-01	2023-03-31
Förvaltningen ska upprätta en utvecklingsplan för Bromma utifrån enkätresultat 2022 om aktivitetsytor.	2023-01-01	2023-12-31

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål *Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning* genom att nämndes årsmål för KF:s

indikatorer uppfylls genom att

- brommaborna vistas i en hälsosam, klimatsmart och hållbar miljö
- brommaborna har tillgång till parker och grönområden som klarar nya klimatförutsättningar och bidrar till biologisk mångfald
- gång- och cykelbanor på parkmark är framkomliga och trafiksäkra
- Brommas verksamheter har effektiva och hållbara transporter.
- brommabornas hälsa främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

Verksamheterna bidrar till en hälsosam, klimatsmart och hållbar miljö genom ett medvetet arbete för att minska verksamhetens klimatpåverkan. Klimatförbättrande åtgärder sker till exempel genom investeringar och beteendeförändringar. De måltider som serveras ska utgå från medvetna klimat- och livsmedelsval och bidra till minskat utsläpp av växthusgaser.

Förvaltningen ska vidareutveckla och stärka de ekologiska värdena i stadsdelsområdets parker, naturområden och naturreservat utifrån stadens handlingsplan för biologisk mångfald. För att lindra konsekvenser av klimatförändringar planteras träd, död ved sparas till faunadepåer, upprustade parker klimatanpassas och material återanvänds.

Möjligheterna att gå och cykla i stadsdelsområdet ska vara goda. Det ska vara enkelt att ta sig fram till kollektiva färdmedel, oavsett funktionsförmåga. Förvaltningen samverkar med trafikkontoret och andra berörda aktörer för att framkomligheten för gående och cyklister ska vara hög.

Förvaltningen arbetar för att skapa goda förutsättningar för hållbara tjänsteresor och miljöeffektiva transporter. Den kommande stadsövergripande resepolicyen för att minska klimatpåverkan från tjänsteresor ska följas.

Verksamheterna ska erbjuda en hälsosam miljö fri från skadliga kemikalier. Användningen och exponeringen av skadliga kemikalier ska fortsatt minska. Kunskapen ska öka hos förvaltningens medarbetare om hur man gör miljöpositiva val och inköp. I verksamheter som serverar mat ska kraven vara höga på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter arbetar för att utsläppen och den negativa klimatpåverkan ska minska.

Förvaltningens verksamheter ska bidra till en hälsosam, klimatsmart och hållbar miljö. Den lokala miljö- och klimathandlingsplanen konkretiserar målen i Stockholms stads miljöprogram 2020-2023. Förvaltningen arbetar med att kartlägga hur verksamheterna kan minska sin klimatpåverkan. Verksamheterna får därefter stöd i genomförandet av åtgärder. Klimatförbättrande åtgärder sker till exempel genom investeringar och beteendeförändringar. Skadliga material och plaster ska fasas ut, framförallt i verksamheter där barn och unga vistas.

Verksamheter som serverar mat ska genom ökad medvetenhet och kunskap minska den negativa klimatpåverkan. Genom verktyget Hantera Livs och regelbunden uppföljning ska

förvaltningen få ner sina utsläpp från livsmedel. Föregående års matsvinnsmätningar visar att matsvinnet i verksamheterna har minskat. Förvaltningen fortsätter med matsvinnsmätningar i fler verksamheter än tidigare. De måltider som serveras ska utgå från medvetna klimat- och livsmedelsval och bidra till minskat utsläpp av växthusgaser.

Verksamheterna arbetare med att förebygga avfall, bland annat genom minskad användning av engångsprodukter och onödiga plastprodukter. Verksamheterna återanvänder, sorterar och återvinner avfall. Det pågår en dialog med fastighetsägare där matavfallsortering saknas med avsikt att säkerställa att samtliga verksamheter som berörs av matavfallsobligatoriet förses med nödvändig infrastruktur för insamling av matavfall. Förvaltningen bidrar till produktionen av biokol genom att levererar växtmaterial efter till exempel röjningar. Vid upprustning av utemiljöer återanvänds material. När möbler och andra inventarier behöver införskaffas används i första hand Stocket. Stocket används också för att annonsera ut möbler och inventarier som inte längre behövs.

Verksamheterna genomför åtgärder och upprättar rutiner för att minska elförbrukningen utan att det ska få en betydande påverkan på verksamheten. I dialog med fastighetsägare utreds behovet av att byta ut gamla vitvaror och belysning.

För att bidra till den lokala elproduktionen framför förvaltningen till de kommunala fastighetsbolagen önskemål om att installera solceller på nybyggnation och på befintliga fastigheter där det är lämpligt. I samband med nybyggnationer ska förvaltningen verka för etablering av laddinfrastruktur för elbilar/laddhybrider.

Förvaltningen ska se över om det är möjligt att bygga en förskola i trä utan att det blir kostnadsdrivande.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling	100 %	100 %	År
Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,6 kg CO ₂ per kg livsmedel	1,6 kg CO ₂ per kg livsmedel	År
Köpt energi i stadens verksamheter	2,6 GWh	1945 GWh	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, Stockholm Stadshus AB och Stockholm Exergi inventera hur mycket biokol som staden har behov av samt ta fram en plan för att etablera en storskalig anläggning för produktion av biokol som ska etableras senast år 2024	2023-01-01	2023-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB och i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna definiera ansvarsgränser och upprätta rutiner och former för skyfallskommunikation	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 2.1.1 Brommaborna vistas i en hälsosam, klimatsmart och hållbar miljö

Beskrivning

Förvaltningens verksamheter ska bidra till en hälsosam, klimatsmart och hållbar miljö. Den lokala miljö- och klimathandlingsplanen konkretiserar målen i Stockholms stads miljöprogram 2020-2023. Förvaltningen arbetar med att kartlägga hur verksamheterna kan minska sin klimatpåverkan. Verksamheterna får därefter stöd i genomförandet av åtgärder. Klimatförbättrande åtgärder sker till exempel genom investeringar och beteendeförändringar. Skadliga material och plaster ska fasas ut, framförallt i verksamheter där barn och unga vistas.

Verksamheter som serverar mat ska genom ökad medvetenhet och kunskap minska den negativa klimatpåverkan. Genom verktyget Hantera Livs och regelbunden uppföljning ska förvaltningen få ner sina utsläpp från livsmedel. Föregående års matsvinnsmätningar visar att matsvinnet i verksamheterna har minskat. Förvaltningen fortsätter med matsvinnsmätningar i fler verksamheter än tidigare. De måltider som serveras ska utgå från medvetna klimat- och livsmedelsval och bidra till minskat utsläpp av växthusgaser.

Verksamheterna arbetar med att förebygga avfall, bland annat genom minskad användning av engångsprodukter och onödiga plastprodukter. Verksamheterna återanvänder, sorterar och återvinner avfall. Det pågår en dialog med fastighetsägare där matavfallssortering saknas med avsikt att säkerställa att samtliga verksamheter som berörs av matavfallsobligatoriet förses med nödvändig infrastruktur för insamling av matavfall. Förvaltningen bidrar till produktionen av biokol genom att levererar växtmaterial efter till exempel røjningar. Vid upprustning av utemiljöer återanvänds material. När möbler och andra inventarier behöver införskaffas används i första hand Stocket. Stocket används också för att annonsera ut möbler och inventarier som inte längre behövs.

Verksamheterna genomför åtgärder och upprättar rutiner för att minska elförbrukningen utan att det ska få en betydande påverkan på verksamheten. I dialog med fastighetsägare utreds behovet av att byta ut gamla vitvaror och belysning.

För att bidra till den lokala elproduktionen framför förvaltningen till de kommunala fastighetsbolagen önskemål om att installera solceller på nybyggnation och på befintliga fastigheter där det är lämpligt. I samband med nybyggnationer ska förvaltningen verka för etablering av laddinfrastruktur för elbilar/laddhybrider.

Förvaltningen ska se över om det är möjligt att bygga en förskola i trä utan att det blir kostnadsdrivande.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla verksamheter ska genomföra åtgärder för att minska elförbrukningen utan betydande påverkan på verksamheten	2023-01-01	2023-12-31
Samtliga chefer ska genomföra miljöförvaltningens digitala utbildning "Stockholms miljöprogram 2020-2023 - vägledning, inspiration och stöd	2023-01-01	2023-12-31
Samtliga verksamheter ska finna och genomföra klimatförbättrande åtgärder inom den egna verksamheten. I verksamheternas T2:or ska alla klimatförbättrande åtgärder som har genomförts och planeras redovisas. Utifrån redovisningarna utses årets klimatsmarta verksamhet i Bromma.	2020-01-01	2023-12-31
Verksamheter som serverar mat ska mäta matsvinn minst två gånger per år	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter genomför insatser som ökar den biologiska mångfalden.

Förvaltningen ska vidareutveckla och stärka de ekologiska värdena i stadsdelsområdets parker, naturområden och naturreservat utifrån stadens handlingsplan för biologisk mångfald. Åtgärder för biologisk mångfald genomförs utifrån handlingsplanen. Förstärkning sker av kärnområden och livsmiljöer för prioriterade arter så att spridningsfunktioner för lokala spridningssamband fungerar. Ekologiskt kritiska områden och svaga länkar identifieras så att lämpliga förstärkningsåtgärder kan planeras.

Särskilt fokus är på

- åtgärder som gynnar grova träd, sammanhängande skog och död ved – särskilt för arter knutna till ekmiljöer och äldre barrskog,
- åtgärder som minskar trafikens barriäreffekt och förstärker livsmiljön för groddjur och andra våtmarksarter,
- åtgärder som ökar artmångfalden i gräsmarker och planteringar – särskilt för pollinatörer,
- åtgärder som förstärker stränder som livsmiljöer och spridningsvägar.

För att lindra konsekvenser av klimatförändringar planteras träd, död ved sparas till faunadepåer, upprustade parker klimatanpassas och material återanvänds. För att ytterligare stärka de ekologiska värdena i stadsdelsområdet samverkar förvaltningen med miljöförvaltningen i arbetet med stadsdelsvisa åtgärdsprogram (SÅP) som innehåller platsspecifika åtgärdsförslag för Bromma. Samverkan sker också genom de lokala åtgärdsplanerna (LÅP) för Judarn, Kyrksjön, Räcksta träsk, Ulvsundasjön och Ballstaån.

Nämnden ansöker om medel för följande insatser för att stärka den biologiska mångfalden (bilaga 3):

- Bekämpning av invasiva växter
- Åtgärder för utveckla Ålstensparkens natur- och vistelsevärden
- Åtgärder för att stärka och utveckla naturvärden inom Grimsta-Blackeberg-Judarnstråket

- Plantering av ekar i Sundby friområde

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en strategi för stadens utomhusbelysning som ska innefatta energieffektivisering, smart belysning vid rätt platser, biologisk mångfald, ljusföroreningar och trygghetsaspekten	2023-01-01	2023-12-31
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, Familjebostäder AB och Stockholmshem AB skapa nya växtbeklädda väggar	2023-01-01	2023-12-31
Stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd och Farsta stadsdelsnämnd utreda förutsättningarna, med syfte att inrätta naturreservat, i Ålstensskogen/Storskogen och Majroskogen	2023-01-01	2023-12-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och SISAB ta fram en strategi för gröna skol- och förskolegårdar som ska syfta till att byta ut traditionella material, och hårdgjorda ytor mot mer gröna ytor och naturmaterial, samt prioritera plantering av fler träd och buskar på gårdar med höga temperaturer	2023-01-01	2023-08-31
Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och SISAB, med Malmö stad som förebild, ta fram ett koncept för gröna skol- och förskolegårdar med en plan för hur detta kan genomföras på minst 15 skol- eller förskolegårdar under mandatperioden	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 2.2.1 Brommaborna har tillgång till parker och grönområden som klarar nya klimatförutsättningar och bidrar till biologisk mångfald

Beskrivning

Förvaltningen ska vidareutveckla och stärka de ekologiska värdena i stadsdelsområdets parker, naturområden och naturreservat utifrån stadens handlingsplan för biologisk mångfald. Åtgärder för biologisk mångfald genomförs utifrån handlingsplanen. Förstärkning sker av kärnområden och livsmiljöer för prioriterade arter så att spridningsfunktioner för lokala spridningssamband fungerar. Ekologiskt kritiska områden och svaga länkar identifieras så att lämpliga förstärkningsåtgärder kan planeras.

Särskilt fokus är på

- åtgärder som gynnar grova träd, sammanhängande skog och död ved – särskilt för arter knutna till ekmiljöer och äldre barrskog,
- åtgärder som minskar trafikens barriäreffekt och förstärker livsmiljön för groddjur och andra våtmarksarter,
- åtgärder som ökar artmångfalden i gräsmarker och planteringar – särskilt för pollinatörer,
- åtgärder som förstärker stränder som livsmiljöer och spridningsvägar.

För att lindra konsekvenser av klimatförändringar planteras träd, död ved sparas till faunadepåer, upprustade parker klimatanpassas och material återanvänds. För att ytterligare stärka de ekologiska värdena i stadsdelsområdet samverkar förvaltningen med miljöförvaltningen i arbetet med stadsdelsvisa åtgärdsprogram (SÅP) som innehåller platsspecifika åtgärdsförslag för Bromma. Samverkan sker också genom de lokala åtgärdsplanerna (LÅP) för Judarn, Kyrksjön, Räcksta träsk, Ulvsundasjön och Ballstaån.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Antal åtgärder som sammantaget ökar den biologiska mångfalden i Bromma	100 st		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska ansöka om medel för biologisk mångfald och/eller klimatinvesteringar.	2023-01-01	2023-04-30
Förvaltningen ska genomföra åtgärder för biologisk mångfald (till exempel omklassa fler ytor för blomsterängar, låta fallna träd ligga kvar)	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen ska upprätta en kommunikationsplan för 2023	2023-01-01	2023-03-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter arbetar för att framkomligheten i stadsdelsområdet ska öka och utsläppen ska minska.

Möjligheterna att gå och cykla i stadsdelsområdet ska vara goda. Det ska vara enkelt att ta sig fram till kollektiva färdmedel, oavsett funktionsförmåga.

Eftersom flera aktörer ansvarar för olika delar av stadsdelsområdets gång- och cykelvägnät, samverkar förvaltningen med trafikkontoret och andra berörda aktörer för att framkomligheten för gående och cyklister ska vara hög.

Förvaltningen arbetar för att skapa goda förutsättningar för hållbara tjänsteresor och miljöeffektiva transporter. Den kommande stadsövergripande resepoliticyn för att minska klimatpåverkan från tjänsteresor ska följas.

Förvaltningens verksamheter använder klimatsmarta transportsätt så som cyklar, el-cyklar, elbilar och kollektiva färdmedel i det dagliga arbetet. Resor med flyg ska undvikas helt. Längre resor sker i första hand med tåg. Många möten genomförs även fortsättningsvis digitalt, vilket minskar resandet.

Nämndmål: 2.3.1 Gång- och cykelbanor på parkmark är framkomliga och trafiksäkra

Beskrivning

Möjligheterna att gå och cykla i stadsdelsområdet ska vara goda. Det ska vara enkelt att ta sig fram till kollektiva färdmedel, oavsett funktionsförmåga.

Eftersom flera aktörer ansvarar för olika delar av stadsdelsområdets gång- och cykelvägnät,

samverkar förvaltningen med trafikkontoret och andra berörda aktörer för att framkomligheten för gående och cyklister ska vara hög.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Antal klagomål/felanmälningar på cykel-och gångväg på parkmark	20 st		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen planerar att genomföra ett arbete med att förnya beläggningen på gång- och cykelvägen mellan Blackebergsbacken och Vinjegatan i Blackeberg	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 2.3.2 Brommas verksamheter har effektiva och hållbara transporter.

Beskrivning

Förvaltningen arbetar för att skapa goda förutsättningar för hållbara tjänsteresor och miljöeffektiva transporter. Den kommande stadsövergripande resepolicyen för att minska klimatpåverkan från tjänsteresor ska följas.

Förvaltningens verksamheter använder klimatsmarta transportsätt så som cyklar, el-cyklar, elbilar och kollektiva färdmedel i det dagliga arbetet. Resor med flyg ska undvikas helt. Längre resor sker i första hand med tåg. Många möten genomförs även fortsättningsvis digitalt, vilket minskar resandet.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Antal tjänsteresor med flyg	0		Tertial

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giffria miljöer

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter arbetar för att brommabornas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giffria miljöer.

Förvaltningens verksamheter ska erbjuda en hälsosam miljö fri från skadliga kemikalier. Användningen och exponeringen av skadliga kemikalier ska fortsatt minska. Kunskapen ska öka hos förvaltningens medarbetare om hur man gör miljöpositiva val och inköp. Andel

skadliga produkter ska ersättas med mer miljövänliga produkter.

Kemikaliehanteringssystemet Chemsoft används för att kartlägga, riskbedöma och byta ut kemikalier som används i verksamheterna.

I verksamheter som serverar mat ska kraven vara höga på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning. Andelen ekologiska måltider och livsmedel har minskat under föregående år. Förnyade insatser ska genomföras för att vända den negativa trenden. Bland annat ska en utbildningsinsats genomföras för att öka kompetensen hos kökspersonal.

Avfallsmängderna ska minska genom återbruk och genom att användningen av plast- och engångsartiklar minimeras.

Förvaltningen ska arbeta med åtgärder för god vattenstatus i Sundbydamarna (Bällsta Å-park) enligt det upprättade avtalet med Stockholm Vatten och Avfall samt Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning. Det har under 2022 tagits fram ett lokalt åtgärdsprogram för Bällstaån. Arbetet utifrån planen ska påbörjas 2023.

Samarbete med näringslivet för utveckling av ett hållbart samhälle sker bland annat genom byggvarubedömningar - BVB. Byggvarubedömningar görs vid ny- om- och tillbyggnader. BVB innebär att byggrelaterade produkter bedöms utifrån kemiskt innehåll, miljöpåverkan under livscykeln. Bedömningen görs för att främja produktutveckling mot en giftfri och god miljö och hållbara leveranskedjor.

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %	100 %	År
Andel inköpta animalier med krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning i nivå med svensk lagstiftning	88	88 %	År
Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	70 %	70 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Trafiknämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Stockholm Hamn AB samordna implementeringen av lagändringar gällande nedskräpningsavgifter och producentansvar för tobaksvaror	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 2.4.1 Brommabornas hälsa främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

Beskrivning

Förvaltningens verksamheter ska erbjuda en hälsosam miljö fri från skadliga kemikalier. Användningen och exponeringen av skadliga kemikalier ska fortsatt minska. Kunskapen ska öka hos förvaltningens medarbetare om hur man gör miljöpositiva val och inköp. Andel skadliga produkter ska ersättas med mer miljövänliga produkter. Kemikaliehanteringssystemet Chemsoft används för att kartlägga, riskbedöma och byta ut

kemikalier som används i verksamheterna.

I verksamheter som serverar mat ska kraven vara höga på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning. Andelen ekologiska måltider och livsmedel har minskat under föregående år. Förnyade insatser ska genomföras för att vända den negativa trenden. Bland annat ska en utbildningssatsning genomföras för att öka kompetensen hos kökspersonal.

Avfallsmängderna ska minska genom återbruk och genom att användningen av plast- och engångsartiklar minimeras.

Samarbete med näringslivet för utveckling av ett hållbart samhälle sker bland annat genom byggvarubedömningar - BVB. Byggvarubedömningar görs vid ny- om- och tillbyggnader. BVB innebär att byggrelaterade produkter bedöms utifrån kemiskt innehåll, miljöpåverkan under livscykeln. Bedömningen görs för att främja produktutveckling mot en giftfri och god miljö och hållbara leveranskedjor.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel medarbetare inom förskolan som gått Kemikaliecentrums halvdagsutbildning eller webbutbildning	50 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Samtliga verksamheter ska genomföra åtgärder för en mer giftfrimiljö	2023-01-01	2023-12-31
Utbildning i näringslära och klimatsmart mat ska genomföras för kökspersonal	2023-01-01	2023-12-31
Vägledning för kemikaliesmart förskola ska implementeras i förskolans verksamheter	2023-01-01	2023-12-31

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål *Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla* genom att nämndens årsmål för KF:s indikatorer kommer uppfyllas genom att

- Brommas ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd
- brommaborna försörjer sig genom eget arbete
- nyanlända etablerar sig på arbetsmarknad, bostadsmarknad och i samhällslivet
- brommaborna har ett tryggt och varaktigt boende
- medarbetare i Bromma ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb med fokus på

brommaborna

- Brommas verksamheter har en hög beredskap för oväntade händelser
- informationssäkerhetsarbetet i Bromma är effektivt och ändamålsenligt för brommabornas trygghet
- brommaborna är trygga genom förebyggande insatser
- brommaborna är nöjda med sin stadsmiljö
- Bromma är ett öppet, jämställt och demokratiskt stadsdelsområde

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget samtidigt som måluppfyllelsen ska vara hög. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser ska skapa och behålla stabilitet i verksamheten.

Brommaborna får stöd i arbetet mot självförsörjning. En effektiv användning av insatserna Stockholmsjobb, offentligt skyddad anställning (OSA), praktikplatser och förvaltningens egna arbetsmarknadsinsatser gör att vägen till självförsörjning blir kortare. Nyanlända som bosätter sig i Bromma erbjuds stöd för en snabb etablering i skola, arbetsliv och i samhället. Ungdomar i Bromma får möjlighet till arbetslivserfarenhet och ett första steg in på arbetsmarknaden genom meningsfulla feriejobb på sommar-, höst- och vinterlov. Arbetet inom ramen för stadens näringslivspolicy fortgår med särskilt fokus på samverkan med företagare i Bromma.

Arbetet med att motverka hemlöshet fortsätter. Det förebyggande arbetet stärks där långsiktiga alternativ till placeringar på akutboenden prioriteras och trösklarna för att få en fast bostad sänks. Den interna samverkan kring det vräkningsförebyggande arbetet ska också stärkas.

Förvaltningen ska stödja ett hållbart arbetsliv där medarbetarnas kompetens ska tillvaratas genom en lärande kultur i ett öppet klimat präglad av tillit. Medarbetare ska känna att deras arbete är meningsfullt och att de är delaktiga i utvecklingen av verksamheten och i arbetet med att uppnå satta mål.

För att klara välfärdens rekryteringsutmaningar ska medarbetare erbjudas tillsvidareanställning på heltid. Målet är att minst 90 procent av de anställda ska ha en tillsvidareanställning på heltid. Antalet timanställda ska minska genom fler heltidstjänster och olika typer av resurspooler.

Förvaltningens krisberedskap och civilförsvarsförmåga ska stärkas genom höjd kompetens, planering och övning för att säkerställa förmågan att möta och hantera situationer som utmanar samhällsviktig verksamhet. För att öka beredskapen inom förvaltningens verksamheter ska förvaltningen upprätta en krigsplanering som kompletterar den tidigare upprättade kris- och kontinuitetsplaneringen. Boenden och förskolor ska planera för beredskapslager och klara grundläggande måltidsbehov för brukare och personal i flera dygn.

Kompetensen om informationssäkerhet ska höjas inom hela förvaltningen. Åtgärder ska genomföras utifrån varje verksamhets behov.

Tryggheten i Bromma ska öka genom förebyggande insatser. Trygghetsvandringar och dialog med brommaborna bidrar till ökad trygghet genom riktade insatser och åtgärder som är

baserade på brommabornas behov och önskemål.

Platssamverkan vid Brommaplan fortsätter under 2023. Projektet leds av förvaltningen och samverkan sker med trafikkontoret, kulturförvaltningen, polisen, regionen och näringsidkare runtomkring Brommaplan. Under året ska platssamverkan i Blackeberg genomföras. Polisen ansvarar för arbetet i samverkan med förvaltningen, trafikkontoret och det lokala näringslivet.

En ren och välskött stadsmiljö bidrar till ökad känsla av trygghet. Planering av insatser i stadsmiljön ska ske utifrån ett jämställdhetsperspektiv och hänsyn ska särskilt tas till behov hos barn, äldre och personer med funktionsnedsättning.

Arbetet med genomförandet av Agenda 2030 fortsätter. Samverkan internt mellan olika verksamhetsområden och externt med olika aktörer ska fortsätta att stärkas. Brommaborna ska mötas av öppna, jämställda och demokratiska verksamheter. Ett jämställdhetsperspektiv ska finnas med i både beslut och genomförande. Oavsett om det handlar om verksamhet för barn, vuxna eller äldre ska alla bemötas jämlikt och jämställt. Varje barn ska få känna sig betydelsefull och uppleva sitt eget och allas lika värde.

Kunskapen om hbtqi-personers rättigheter och nationella minoriteters rättigheter ska under året öka inom alla verksamhetsområden.

Dialogen med brommaborna ska stärkas för att öka demokratin och för att använda brommabornas kompetens. Målgruppsanpassade dialoger ska prövas under året. Särskilt viktigt är det att engagera grupper som normalt sett inte gör sina röster hörda. Dialogen med Brommas ungdomar ska stärkas genom någon form av ungdomsråd.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter arbetar för att Brommas ekonomi ska vara stark, hållbar och lägga grunden för en jämlik välfärd.

Driftbudgeten för Brommas stadsdelsnämnd är 1 722,6 miljoner kronor. Investeringsbudgeten är 24,2 miljoner kronor. Utgångspunkten för fördelningen av budgeten har varit att följa kommunfullmäktiges tre inriktningsmål och att utifrån givna budgetramar uppnå högsta möjliga kvalitet i verksamheten.

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget samtidigt som måluppfyllelsen ska vara hög. Detta är en förutsättning för ekonomisk hållbarhet och en nämndbudget i balans samt för att KF:s inriktningsmål ska uppfyllas. Genom att använda tilldelade medel på ett resurseffektivt sätt säkerställs att en hög servicenivå till brukarna uppnås. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter. Vid prognostiserade underskott ska handlingsplaner upprättas och följas. Åtgärderna i handlingsplanerna stäms av månatligen i samband med budgetuppföljningen.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
Nämndens prognossäkerhet T2	+/-1 %	+/- 1 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna upphandla och införa ett gemensamt digitalt system för handläggning av stadsdelsnämndernas föreningsbidrag	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 3.1.1 Brommas ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Beskrivning

Driftbudgeten för Brommas stadsdelsnämnd är 1 722,6 miljoner kronor. Investeringsbudgeten är 24,2 miljoner kronor. Utgångspunkten för fördelningen av budgeten har varit att följa kommunfullmäktiges tre inriktningsmål och att utifrån givna budgetramar uppnå högsta möjliga kvalitet i verksamheten.

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget samtidigt som måluppfyllelsen ska vara hög. Detta är en förutsättning för ekonomisk hållbarhet och en nämndbudget i balans samt för att KF:s inriktningsmål ska uppfyllas. Genom att använda tilldelade medel på ett resurseffektivt sätt säkerställs att en hög servicenivå till brukarna uppnås. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter. Vid prognostiserade underskott ska handlingsplaner upprättas och följas. Åtgärderna i handlingsplanerna stäms av månatligen i samband med budgetuppföljningen.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Prognostiserar en budget i balans	Ja		Månad

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter arbetar för att alla i Bromma ska ges möjlighet till ett eget jobb.

Arbetet med att ge likställigt stöd till brommabor för att uppnå egen försörjning fortgår, med fokus på framförallt kvinnors etablering på arbetsmarknaden. Samverkan är en nyckelfaktor i arbetet mot självförsörjning. Arbetet med befintliga samverkansformer är fortsatt prioriterat och vidareutvecklas kontinuerligt, framförallt för grupper som står långt från arbetsmarknaden. Samverkan sker bland annat med arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen samt genom samverkansformen Finansiellt samordningsförbund inom rehabiliteringsområdet (FINSAM) mellan staden, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Region Stockholm. Förvaltningen har inlett ett arbete med en förtroendeläkare som ett led i arbetet. En effektiv användning av insatserna Stockholmsjobb, offentligt skyddad anställning (OSA), praktikplatser och förvaltningens egna arbetsmarknadsinsatser gör att vägen till självförsörjning blir kortare. Förvaltningen ska tillhandahålla fler platser än tidigare till Stockholmsjobb. Ett fortsatt utvecklingsområde är utökad intern samverkan för att öka antalet remisser till arbetsträning.

För personer med funktionsnedsättning ska insatsen daglig verksamhet utvecklas för att fler ska erbjudas arbetslivsinriktade insatser och få möjlighet att närma sig arbetsmarknaden. Brommas dagliga verksamhet kommer under året att utöka sin verksamhet och ta emot flera deltagare. I enlighet med stadens program för tillgänglighet och delaktighet ska personer med funktionsnedsättning i Bromma kunna delta på arbetsmarknaden, i arbetslivet eller i sysselsättning på jämlika villkor som andra och kunna försörja sig själva. För de personer som inte har möjlighet till ett arbete ska behoven av en meningsfull vardag säkerställas genom en individanpassad sysselsättning eller daglig verksamhet.

Ungdomar i Bromma får möjlighet till arbetslivserfarenhet och ett första steg in på arbetsmarknaden genom meningsfulla feriejobb på sommar-, höst- och vinterlov. Genom regional samverkan mellan feriehandläggare i stadsdelsförvaltningarna Hässelby-Vällingby, Spånga-Tensta, Rinkeby-Kista och Bromma, utökas möjligheten till feriearbeten i ett större geografiskt område.

Samverkan med universitet, högskolor och andra lärosäten fortsätter. Praktikplatser erbjuds som ett led i arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare. Mottagandet av studenter utgör en viktig rekryteringsgrund.

Stadens gemensamma integrationsarbete och mottagande av nyanlända ska skapa goda förutsättningar för nyanlända att snabbt etablera sig på arbetsmarknad, bostadsmarknad och i samhällslivet. För att möjliggöra för nyanlända i Bromma att snabbt nå egen försörjning och att etablera sig i samhället fortsätter stödet till målgruppen utvecklas. Nyanlända erbjuds samhällsvägledning både via medborgarkontoret och via uppsökande arbete. Under tertial 1 2023 flyttas medborgarkontoret organisatoriskt från avdelning administration till avdelning socialtjänst och fritid. Syftet är en bättre och tätare samverkan mellan medborgarkontoret och enheten för arbete och försörjning i arbetet med nyanlända som bosätter sig i Bromma.

Arbetet inom ramen för stadens näringslivspolicy fortgår med särskilt fokus på samverkan med företagare i Bromma. En god samverkan med det lokala näringslivet kan bidra till fler arbetstillfällen. Fler personer får möjlighet att försörja sig genom eget arbete. Genom samverkan i olika former, till exempel platssamverkan, skapas kontaktytor både mellan olika företag och mellan företag och förvaltning. En god samverkan med det lokala näringslivet är

betydelsefullt i arbetet med trygghetsfrågor och leder samtidigt till kontakter som möjliggör för fler praktikplatser för grupper som står långt från arbetsmarknaden. För att stärka samarbetet och tydliggöra kontaktvägar för företagen kring frågor avseende till exempel stadsmiljön fortsätter arbetet med att utveckla både företagsdialoger och kommunikation riktad till företagare i Bromma. Förvaltningen ska genomföra målgruppsanpassade dialoger utifrån geografiskt område och utifrån bransch. Till exempel riktade dialoger med företag inom stadsdelsområdet som bedriver äldreomsorg, förskola och friskola och dialoger med företagare inom ett specifikt geografiskt område.

Näringslivet i Bromma har en hög branscbredd och bidrar till utveckling av stadens verksamhet bland annat som leverantör och utförare av kommunal kärnverksamhet som, förskola, skola, verksamhet för personer med funktionsnedsättning och äldreomsorg. En vanlig kontakt med företag i Bromma sker vid tillsyn av verksamheter inom äldreomsorg och verksamhet för personer med funktionsnedsättning.

Inom ramen för de upphandlingar som genomförs ska sociala krav ställas på de företag som blir upphandlade för att tillgängliggöra arbetsplatser.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	1 %	2,7 %	Tertial
Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,8 %	1,5 %	Tertial
Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)	70	Tas fram av nämnd	Tertial
Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,5 %	1,0 %	Tertial
Antal tillhandahållna platser för feriejobb	450 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	15 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	70 st	Tas fram av nämnd	Tertial
Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	375 st	11 000	Tertial

Nämndmål: 3.2.1 Brommaborna försörjer sig genom eget arbete

Beskrivning

Arbetet med att ge likställigt stöd till brommabor för att uppnå egen försörjning fortgår, med fokus på framförallt kvinnors etablering på arbetsmarknaden. Samverkan är en nyckelfaktor i arbetet mot självförsörjning. Arbetet med befintliga samverkansformer är fortsatt prioriterat och vidareutvecklas kontinuerligt, framförallt för grupper som står långt från arbetsmarknaden. Samverkan sker bland annat med arbetsmarknadsförvaltningen och

socialförvaltningen samt genom samverkansformen Finansiellt samordningsförbund inom rehabiliteringsområdet (FINSAM) mellan staden, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Region Stockholm. Förvaltningen har inlett ett arbete med en förtroendeläkare som ett led i arbetet. En effektiv användning av insatserna Stockholmsjobb, offentligt skyddad anställning (OSA), praktikplatser och förvaltningens egna arbetsmarknadsinsatser gör att vägen till självförsörjning blir kortare. Förvaltningen ska tillhandahålla fler platser än tidigare till Stockholmsjobb. Ett fortsatt utvecklingsområde är utökad intern samverkan för att öka antalet remisser till arbetsträning.

För personer med funktionsnedsättning ska insatsen daglig verksamhet utvecklas för att fler ska erbjudas arbetslivsinriktade insatser och få möjlighet att närma sig arbetsmarknaden. Brommas dagliga verksamhet kommer under året att utöka sin verksamhet och ta emot flera deltagare. I enlighet med stadens program för tillgänglighet och delaktighet ska personer med funktionsnedsättning i Bromma kunna delta på arbetsmarknaden, i arbetslivet eller i sysselsättning på jämlika villkor som andra och kunna försörja sig själva. För de personer som inte har möjlighet till ett arbete ska behoven av en meningsfull vardag säkerställas genom en individanpassad sysselsättning eller daglig verksamhet.

Ungdomar i Bromma får möjlighet till arbetslivserfarenhet och ett första steg in på arbetsmarknaden genom meningsfulla feriejobb på sommar-, höst- och vinterlov. Genom regional samverkan mellan feriehandläggare i stadsdelsförvaltningarna Hässelby-Vällingby, Spånga-Tensta, Rinkeby-Kista och Bromma, utökas möjligheten till feriearbeten i ett större geografiskt område.

Samverkan med universitet, högskolor och andra lärosäten fortsätter. Praktikplatser erbjuds som ett led i arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare. Mottagandet av studenter utgör en viktig rekryteringsgrund.

Inom ramen för de upphandlingar som genomförs ska sociala krav ställas på de företag som blir upphandlade för att tillgängliggöra arbetsplatser.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
♀ Andel av försörjningsstödstagare som är långtidsarbetslösa som har beviljats insatser	10 %		Tertial
♀ Antal personer med funktionsnedsättning med insatsen daglig verksamhet (LSS) eller sysselsättning (SoL) som tagit minst ett steg närmare ordinarie arbetsmarknad	12		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningens verksamheter ska erbjuda platser för feriejobb på sommar-, höst- och vinterlov	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 3.2.2 Nyanlända etablerar sig på arbetsmarknad, bostadsmarknad och i samhällslivet

Beskrivning

Nyanlända som bosätter sig i Bromma ska erbjudas stöd för en snabb etablering i skola, arbetsliv och i samhället. En viktig del i detta är samverkan med organisationer och föreningar som bedriver verksamheter för nyanlända.

Stadens gemensamma integrationsarbete och mottagande av nyanlända ska skapa goda förutsättningar för nyanlända att snabbt etablera sig på arbetsmarknad, bostadsmarknad och i samhällslivet. För att möjliggöra för nyanlända i Bromma att snabbt nå egen försörjning och att etablera sig i samhället fortsätter stödet till målgruppen utvecklas. Nyanlända erbjuds samhällsvägledning både via medborgarkontoret och via uppsökande arbete.

Under tertial 1 2023 flyttas medborgarkontoret organisatoriskt från avdelning administration till avdelning socialtjänst och fritid. Syftet är en bättre och tätare samverkan mellan medborgarkontoret och enheten för arbete och försörjning i arbetet med nyanlända som bosätter sig i Bromma.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel nyanlända hushåll aktuella inom ekonomiskt bistånd som har avslutats	25 %		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska se över möjligheten att inrätta en samordnartjänst för att underlätta samverkan mellan medborgarkontoret och enheten för arbete och försörjning	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 3.2.3 I Bromma är samverkan med företagare god

Beskrivning

Arbetet inom ramen för stadens näringslivspolicy fortgår med särskilt fokus på samverkan med företagare i Bromma. En god samverkan med det lokala näringslivet kan bidra till fler arbetstillfällen. Fler personer får möjlighet att försörja sig genom eget arbete. Genom samverkan i olika former, till exempel platssamverkan, skapas kontaktytor både mellan olika företag och mellan företag och förvaltning. En god samverkan med det lokala näringslivet är betydelsefullt i arbetet med trygghetsfrågor och leder samtidigt till kontakter som möjliggör för fler praktikplatser för grupper som står långt från arbetsmarknaden. För att stärka samarbetet och tydliggöra kontaktvägar för företagen kring frågor avseende till exempel

stadsmiljön fortsätter arbetet med att utveckla både företagsdialoger och kommunikation riktad till företagare i Bromma. Förvaltningen ska genomföra målgruppsanpassade dialoger utifrån geografiskt område och utifrån bransch. Till exempel riktade dialoger med företag inom stadsdelsområdet som bedriver äldreomsorg, förskola och friskola och dialoger med företagare inom ett specifikt geografiskt område.

Näringslivet i Bromma har en hög branschbredd och bidrar till utveckling av stadens verksamhet bland annat som leverantör och utförare av kommunal kärnverksamhet som, förskola, skola, verksamhet för personer med funktionsnedsättning och äldreomsorg. En vanlig kontakt med företag i Bromma sker vid tillsyn av verksamheter inom äldreomsorg och verksamhet för personer med funktionsnedsättning.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Antal företag som medverkat på företagsdialog	30		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska genomföra målgruppsanpassade företagsdialoger	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter arbetar för att brommaborna ska ha ett tryggt och varaktigt boende.

Arbetet med att motverka hemlöshet fortsätter och utgår från stadens hemlöshetsprogram. För att undvika att personer hamnar i hemlöshet stärks det förebyggande arbetet där långsiktiga alternativ till placeringar på akutboenden prioriteras och trösklarna för att få en fast bostad sänks. Ett viktigt arbete i detta är att stärka den interna samverkan kring det vräkningsförebyggande arbetet. I Bromma är barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden en särskilt prioriterad målgrupp där barnens behov uppmärksammas utifrån deras särskilt utsatta situation.

Brommabor som beviljas tillfälligt boende av socialtjänsten får stöd för att komma vidare till ett eget boende. Socialtjänsten arbetar för att minska antalet akuta boendelösningar samt öka antal bostadskontrakt enligt modellen "Bostad först".

I Bromma ska personer med funktionsnedsättning som har behov av bostad med särskild service inte behöva vänta på att få insatsen verkställd. Ingen ska tacka nej till en grupp- eller servicebostad på grund av att de inte har råd med den. Tydlig information ges till brommabor som beviljas bostad med särskild service om de statliga och kommunala ekonomiska bidrag som den enskilde kan ansöka om.

Äldre informeras på ett tidigt stadium om vilka boendialternativ som finns i syfte att bättre kunna planera och ta eget ansvar för ett tryggt och tillgängligt boende. Möjligheten till kvarboende kan också förlängas med hemtjänstinsatser och genom utvecklig och införande av välfärdsteknik.

För att säkerställa att gruppboende, särskilda boenden för äldre och förskolelokaler planeras in i nya områdesplaner och detaljplaner, sker samverkan med olika parter i planeringsprocessen. För att lokala strategiska frågor ska kunna tas upp tidigt i planeringsstadiet ingår förvaltningen frekvent i olika samverkansformer med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, Micasa, SISAB, trafikkontoret, utbildningsförvaltningen, kulturförvaltningen och idrottsförvaltningen.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel avhysningar som kunnat avvärjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från hyresvärden	75 %	Tas fram av nämnd	Tertial
Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	75 %	Tas fram av nämnd	År
Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem	10	Tas fram av nämnd	År
Antal vräkningar som berör barn	0	Tas fram av nämnd	År

Nämndmål: 3.3.1 Brommaborna har ett tryggt och varaktigt boende

Beskrivning

Arbetet med att motverka hemlöshet fortsätter och utgår från stadens hemlöshetsprogram. För att undvika att personer hamnar i hemlöshet stärks det förebyggande arbetet där långsiktiga alternativ till placeringar på akutboenden prioriteras och trösklarna för att få en fast bostad sänks. Ett viktigt arbete i detta är att stärka den interna samverkan kring det vräkningsförebyggande arbetet. I Bromma är barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden en särskilt prioriterad målgrupp där barnens behov uppmärksammas utifrån deras särskilt utsatta situation.

Brommabor som beviljas tillfälligt boende av socialtjänsten får stöd för att komma vidare till ett eget boende. Socialtjänsten arbetar för att minska antalet akuta boendelösningar samt öka antal bostadskontrakt enligt modellen "Bostad först".

I Bromma ska personer med funktionsnedsättning som har behov av bostad med särskild service inte behöva vänta på att få insatsen verkställd. Ingen ska tacka nej till en grupp- eller servicebostad på grund av att de inte har råd med den. Tydlig information ges till brommabor som beviljas bostad med särskild service om de statliga och kommunala ekonomiska bidrag som den enskilde kan ansöka om.

Äldre informeras på ett tidigt stadium om vilka boendialternativ som finns i syfte att bättre

kunna planera och ta eget ansvar för ett tryggt och tillgängligt boende. Möjligheten till kvarboende kan också förlängas med hemtjänstinsatser och genom utvecklig och införande av välfärdsteknik.

För att säkerställa att gruppboende, särskilda boenden för äldre och förskolelokaler planeras in i nya områdesplaner och detaljplaner, sker samverkan med olika parter i planeringsprocessen. För att lokala strategiska frågor ska kunna tas upp tidigt i planeringsstadiet ingår förvaltningen frekvent i olika samverkansformer med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, Micasa, SISAB, trafikkontoret, utbildningsförvaltningen, kulturförvaltningen och idrottsförvaltningen.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska stärka och utveckla den interna samverkan kring det vräkningsförebyggande arbetet genom att ta fram gemensamma rutiner.	2023-01-01	2023-12-31
Äldreomsorgen ska arrangera informationsmöte för seniorer på aktivitetscenter om boendeformer för äldre samt vikten av att planera för sitt boende	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter arbetar för att medarbetare i Bromma ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb.

Förvaltningens medarbetare är nyckeln till god kvalitet inom alla verksamhetsområden. Förvaltningen ska stödja ett hållbart arbetsliv och medarbetarnas kompetens ska tillvaratas genom en lärande kultur i ett öppet klimat präglad av tillit. Förvaltningens chefer ska stödja medarbetare att aktivt arbeta för att utveckla och omsätta idéer och förslag i konkreta verksamhetsförbättringar som kommer brommaborna till del. Medarbetare ska uppmuntras att testa nya arbetssätt i samverkan med andra verksamheter inom förvaltningen. Alla medarbetare ska känna till de mål och resultat som ska nås. Detta kräver en hög grad av delaktighet, engagemang och eget aktivt ansvarstagande av samtliga medarbetare. Medarbetare ska känna att deras arbete är meningsfullt och att de är delaktiga i utvecklingen av verksamheten och i arbetet med att uppnå satta mål. För att stärka kompetensen inom förvaltningens verksamheter uppmuntras medarbetare att genomföra utbildningar som anordnas av både staden och förvaltningen.

Förvaltningen ska ge stöd i ledarskapet, dels genom utbildningssatsningar, dels genom dialogmöten utifrån olika teman. Basutbildning för nya chefer ska ge en stabil grund för att arbeta som chef i Bromma. Chefer ska leda i enlighet med stadens chefsprofil. Ledarskapet ska vara präglad av kommunikation, tillit och mod för ett aktivt förändringsarbete i en öppen och tillåtande kultur, samtidigt som utmanande situationer ska kunna hanteras.

Förhållningssätten i stadens kvalitetsprogram; stockholmarnas fokus, helhetssyn, hållbarhet, handlingsutrymme, lärande och öppenhet ska genomsyra allt arbete i organisationen. Under 2022 har programmet implementerats hos förvaltningens chefer. I år ska kvalitetsprogrammet implementeras i hela organisationen. Chefer och medarbetare ska uppmuntras till innovation och att arbeta systematiskt med att sprida och ta till sig goda exempel på effektiva arbetsätt som bidrar till att lösa nuvarande och framtida utmaningar på ett hållbart sätt - ekonomiskt, socialt och miljömässigt. Som ett led i kvalitetsarbetet uppmuntras fler verksamheter att delta i stadens kvalitetsutmärkelse.

För att klara välfärdens rekryteringsutmaningar ska medarbetare erbjudas tillsvidareanställning på heltid. Målet är att minst 90 procent av de anställda ska ha en tillsvidareanställning på heltid. Antalet timanställda ska minska genom fler heltidstjänster och olika typer av resurspooler. Samtliga avdelningar har en långsiktig planering för att behålla, utveckla samt attrahera och rekrytera medarbetare med rätt kompetens för både nutid och framtid. Medarbetarskapet ska under året lyftas – en större satsning ska genomföras för att stärka och utveckla ett aktivt medarbetarskap. Förvaltningen ska också arbeta med att stärka arbetsgivarvarumärket för att på det sättet attrahera fler medarbetare att söka sig till Bromma. Samverkan med universitet, högskolor och andra lärosäten fortsätter. Praktikplatser erbjuds som ett led i arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare. Mottagandet av studenter utgör en viktig rekryteringsgrund.

Arbetet med att utveckla och förbättra det förebyggande och hälsofrämjande arbetsmiljöarbete fortsätter för att verka för ett långt och hållbart arbetsliv. För att stärka arbetet med friskfaktorer ska insatser, rutiner och processer ses över. Friskfaktorer ska identifieras inom de olika verksamheterna i arbetet för att minska ohälsan.

Ett systematiskt arbetsmiljöarbete ska bidra till en god och hälsosam arbetsmiljö. Arbetet med att stötta cheferna genom hela rehabiliteringsprocessen fortsätter att prioriteras likaså det förebyggande arbetet med särskild uppmärksamhet på korttidsjukfrånvaron. Under våren fortsätter dialoggrupper för chefer i arbetslivsinriktad rehabilitering. Syftet med dessa grupper är att chefer ska ges möjlighet att under lugna förhållande få reflektera kring sin roll och ledarstil i rehabiliteringsärenden och att utbyta erfarenheter och lära av varandra.

Bromma ska vara en jämställd arbetsgivare. Osakliga löneskillnader ska utjämnas och nolltolerans mot diskriminering och trakasserier ska råda.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet följs upp varje år i januari. Den årliga uppföljningen genomförs på enhetsnivå, avdelningsnivå och på förvaltningsövergripande nivå. Som stöd för uppföljningen finns ett flödesschema och en checklista. I uppföljningen bedöms det systematiska arbetsmiljöarbetets olika delar utifrån kraven i föreskrifterna om systematiskt arbetsmiljöarbete.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Aktivt Medskapandeindex	83	83	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom vård, omsorg och pedagogiska verksamheter	20 %	Tas fram av nämnd	År
Sjukfrånvaro	8,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
Sjukfrånvaro dag 1-14	3 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen ta fram en samlad strategi för kompetensförsörjningen inom förskolan i Stockholms stad	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 3.4.1. Medarbetare i Bromma ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb med fokus på brommaborna

Beskrivning

Förvaltningens medarbetare är nyckeln till god kvalitet inom alla verksamhetsområden. Förvaltningen ska stödja ett hållbart arbetsliv och medarbetarnas kompetens ska tillvaratas genom en lärande kultur i ett öppet klimat präglad av tillit. Förvaltningens chefer ska stödja medarbetare att aktivt arbeta för att utveckla och omsätta idéer och förslag i konkreta verksamhetsförbättringar som kommer brommaborna till del. Medarbetare ska uppmuntras att testa nya arbetssätt i samverkan med andra verksamheter inom förvaltningen. Alla medarbetare ska känna till de mål och resultat som ska nås. Detta kräver en hög grad av delaktighet, engagemang och eget aktivt ansvarstagande av samtliga medarbetare. Medarbetare ska känna att deras arbete är meningsfullt och att de är delaktiga i utvecklingen av verksamheten och i arbetet med att uppnå satta mål. För att stärka kompetensen inom förvaltningens verksamheter uppmuntras medarbetare att genomföra utbildningar som anordnas av både staden och förvaltningen.

Förvaltningen ska ge stöd i ledarskapet, dels genom utbildningssatsningar, dels genom dialogmöten utifrån olika teman. Basutbildning för nya chefer ska ge en stabil grund för att arbeta som chef i Bromma. Chefer ska leda i enlighet med stadens chefsprofil. Ledarskapet ska vara präglad av kommunikation, tillit och mod för ett aktivt förändringsarbete i en öppen och tillåtande kultur, samtidigt som utmanande situationer ska kunna hanteras.

Förhållningssätten i stadens kvalitetsprogram; stockholmarnas fokus, helhetssyn, hållbarhet, handlingsutrymme, lärande och öppenhet ska genomsyra allt arbete i organisationen. Under 2022 har programmet implementerats hos förvaltningens chefer. I år ska kvalitetsprogrammet implementeras i hela organisationen. Chefer och medarbetare ska uppmuntras till innovation och att arbeta systematiskt med att sprida och ta till sig goda exempel på effektiva arbetssätt

som bidrar till att lösa nuvarande och framtida utmaningar på ett hållbart sätt - ekonomiskt, socialt och miljömässigt. Som ett led i kvalitetsarbetet uppmuntras fler verksamheter att delta i stadens kvalitetsutmärkelse.

För att klara välfärdens rekryteringsutmaningar ska medarbetare erbjudas tillsvidareanställning på heltid. Målet är att minst 90 procent av de anställda ska ha en tillsvidareanställning på heltid. Antalet timanställda ska minska genom fler heltidstjänster och olika typer av resurspooler. Samtliga avdelningar har en långsiktig planering för att behålla, utveckla samt attrahera och rekrytera medarbetare med rätt kompetens för både nutid och framtid. Medarbetarskapet ska under året lyftas – en större satsning ska genomföras för att stärka och utveckla ett aktivt medarbetarskap. Förvaltningen ska också arbeta med att stärka arbetsgivarvarumärket för att på det sättet attrahera fler medarbetare att söka sig till Bromma. Samverkan med universitet, högskolor och andra lärosäten fortsätter. Praktikplatser erbjuds som ett led i arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare. Mottagandet av studenter utgör en viktig rekryteringsgrund.

Arbetet med att utveckla och förbättra det förebyggande och hälsofrämjande arbetsmiljöarbete fortsätter för att verka för ett långt och hållbart arbetsliv. För att stärka arbetet med friskfaktorer ska insatser, rutiner och processer ses över. Friskfaktorer ska identifieras inom de olika verksamheterna i arbetet för att minska ohälsan.

Ett systematiskt arbetsmiljöarbete ska bidra till en god och hälsosam arbetsmiljö. Arbetet med att stötta cheferna genom hela rehabiliteringsprocessen fortsätter att prioriteras liksom det förebyggande arbetet med särskild uppmärksamhet på korttidsjukfrånvaron. Under våren fortsätter dialoggrupper för chefer i arbetslivsinriktad rehabilitering. Syftet med dessa grupper är att chefer ska ges möjlighet att under lugna förhållande få reflektera kring sin roll och ledarstil i rehabiliteringsärenden och att utbyta erfarenheter och lära av varandra.

Bromma ska vara en jämställd arbetsgivare. Osakliga löneskillnader ska utjämnas och nolltolerans mot diskriminering och trakasserier ska råda.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet följs upp varje år i januari. Den årliga uppföljningen genomförs på enhetsnivå, avdelningsnivå och på förvaltningsövergripande nivå. Som stöd för uppföljningen finns ett flödesschema och en checklista. I uppföljningen bedöms det systematiska arbetsmiljöarbetets olika delar utifrån kraven i föreskrifterna om systematiskt arbetsmiljöarbete.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel medarbetare som kan rekommendera sin arbetsplats till andra	72 %		År
Andel medarbetare som upplever att arbetet känns meningsfullt	86 %		År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel medarbetare som är insatta i arbetsplatsens mål	87 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska genomföra dialogmöten med chefer utifrån olika teman	2023-01-01	2023-08-31
Förvaltningen ska se över insatser, rutiner och processer för att stärka och utveckla arbetet med friskfaktorer	2023-01-01	2024-08-31
Förvaltningen ska ta fram en kommunikationsplan för att stärka Brommas arbetsgivarvarumärke under tertial 1.	2023-01-01	2023-04-30
Förvaltningen ska ta fram en övergripande kompetensutvecklingsinsats för medarbetare för att stärka och utveckla ett aktivt medarbetarskap.	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningens verksamheter ska erbjuda platser för verksamhetsförlagd utbildning/praktik.	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter arbetar för att alla verksamheter ska ha en hög beredskap för oväntade händelser.

Förvaltningens och därmed stadens krisberedskap och civilförsvarsförmåga ska stärkas genom höjd kompetens, planering och övning för att säkerställa förmågan att möta och hantera situationer som utmanar samhällsviktig verksamhet i händelse av väpnat angrepp eller krig i vår omvärld, men även för att säkerställa förmågan att hantera extraordinära händelser i fredstid. För att öka beredskapen inom förvaltningens verksamheter ska förvaltningen upprätta en krigsplanering som kompletterar den tidigare upprättade kris- och kontinuitetsplaneringen. Boenden och förskolor ska planera för beredskapslager och klara grundläggande måltidsbehov för brukare och personal i flera dygn.

Åtgärder utifrån förvaltningens risk- och sårbarhetsanalys genomförs inom respektive avdelning. Kontinuitetsplaner på både övergripande och verksamhetsnivå följs upp och uppdateras utifrån ny kunskap. Krisövningar genomförs för att säkerställa att planerna fungerar och är kända av alla.

För att kunna ge brommaborna och andra som vistas i stadsdelsområdet information och stöd vid samhällskriser ska trygghetspunkter inrättas i Bromma.

Medarbetare och chefer kan utsättas för påtryckningar och otillbörlig påverkan vid beslutsfattande och utförande av insatser. Medvetenheten om risken för att bli utsatt för otillåten påverkan behöver öka. Ett särskilt arbetsmaterial som ska användas på arbetsplatsträffar har tagits fram. Materialet ska användas för att öka kunskapen om risker för otillåten påverkan och öka kännedomen om förvaltningens rutiner för hur hot och våldshändelser uppmärksammas och hanteras.

Inköp ska i första hand göras genom stadens inköpssystem, vilket garanterar att varor och tjänster köps av leverantörer som staden har avtal med. Andelen elektroniska inköp ska öka under 2023.

Minst en gång om året följer förvaltningen upp de avtal och leverantörer som är upphandlade för att säkerställa att avtalen följs och att brister uppmärksammas.

Förvaltningens systematiska informationssäkerhetsarbete ska bidra till brommabornas trygghet och förtroende för Bromma och för staden som helhet. Kompetensen om informationssäkerhet ska höjas inom hela förvaltningen. Åtgärder ska genomföras utifrån varje verksamhets behov. Förvaltningens lokala anvisningar ska gås igenom årligen och revideras om det behövs. Om en informationssäkerhetsincident inträffar ska en väl fungerande incidenthantering minska konsekvenser för verksamhet och berörda individer. Fel åtgärdas och bidrar till att förvaltningens informationshantering ständigt förbättras genom utvärdering och lärande.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel elektroniska inköp	37 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År
Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %	80 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolenämnden ska, i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen, planera för att stadens förskolor beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för samtliga förskolebarn och personal under flera dygn	2023-01-01	2023-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2023-01-01	2023-12-31
Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2023-01-01	2023-12-31
Servicenämnden ska under ledning av kommunstyrelsen och i samarbete med förskolenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna utreda och påbörja etablering av ett centralt omsättningslager för vissa livsmedel och vissa förbrukningsvaror i syfte att höja stadens beredskapsförmåga	2023-01-01	2023-12-31
Socialnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen planera för att stadens boenden inom äldreomsorg och LSS beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för brukare och personal under minst sju dygn	2023-01-01	2023-12-31
Stadsdelsnämnderna ska etablera en permanent beredskap och organisation för iordningsställande av trygghetspunkter inom sitt geografiska område	2023-01-01	2023-06-30

Nämndmål: 3.5.1 Brommas verksamheter har en hög beredskap för oväntade händelser

Beskrivning

Förvaltningens och därmed stadens krisberedskap och civilförsvarsförmåga ska stärkas genom höjd kompetens, planering och övning för att säkerställa förmågan att möta och hantera situationer som utmanar samhällsviktig verksamhet i händelse av väpnat angrepp eller krig i vår omvärld, men även för att säkerställa förmågan att hantera extraordinära händelser i fredstid. För att öka beredskapen inom förvaltningens verksamheter ska förvaltningen upprätta en krigsplanering som kompletterar den tidigare upprättade kris- och kontinuitetsplaneringen. Boenden och förskolor ska planera för beredskapslager och klara grundläggande måltidsbehov för brukare och personal i flera dygn.

Åtgärder utifrån förvaltningens risk- och sårbarhetsanalys genomförs inom respektive avdelning. Kontinuitetsplaner på både övergripande och verksamhetsnivå följs upp och uppdateras utifrån ny kunskap. Krisövningar genomförs för att säkerställa att planerna fungerar och är kända av alla.

För att kunna ge brommaborna och andra som vistas i stadsdelsområdet information och stöd vid samhällskriser ska trygghetspunkter inrättas i Bromma.

Medarbetare och chefer kan utsättas för påtryckningar och otillbörlig påverkan vid beslutsfattande och utförande av insatser. Medvetenheten om risken för att bli utsatt för otillåten påverkan behöver öka. Ett särskilt arbetsmaterial som ska användas på arbetsplatsträffar har tagits fram. Materialet ska användas för att öka kunskapen om risker för otillåten påverkan och öka kännedomen om förvaltningens rutiner för hur hot och våldshändelser uppmärksammas och hanteras.

Inköp ska i första hand göras genom stadens inköpssystem, vilket garanterar att varor och tjänster köps av leverantörer som staden har avtal med. Andelen elektroniska inköp ska öka under 2023.

Minst en gång om året följer förvaltningen upp de avtal och leverantörer som är upphandlade för att säkerställa att avtalen följs och att brister uppmärksammas.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel berörda boenden och förskolor som har beredskapslager och klarar grundläggande måltidsbehov för barn, brukare och personal under flera dygn.	50 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska höja kompetensen om otillåten påverkan hos chefer och medarbetare genom ett gemensamt APT-material	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningens kris-, krigs- och kontinuitetsplanering ska göras känd i organisationen	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 3.5.2 Informationssäkerhetsarbetet i Bromma är effektivt och ändamålsenligt för brommabornas trygghet

Beskrivning

Enligt Stockholms stads riktlinjer för informationssäkerhet ska förvaltningen ha ett systematiskt informationssäkerhetsarbete. Arbetet bidrar till brommabornas trygghet och förtroende för Bromma och för staden som helhet. Informationssäkerhet innebär skydd av information, oavsett om den är muntlig, pappersbunden eller digital. Arbetet utförs inom tre områden; organisatorisk säkerhet, it-säkerhet och fysisk säkerhet. Kompetensen om informationssäkerhet ska höjas inom hela förvaltningen. Åtgärder ska genomföras utifrån varje verksamhets behov. Förvaltningens lokala anvisningar ska gås igenom årligen och revideras om det behövs. Den lokala anvisningen beskriver bland annat ansvarsfördelningen inom förvaltningens informationssäkerhetsorganisation (roller och mandat).

Om en informationssäkerhetsincident inträffar ska en väl fungerande incidenthantering minska konsekvenser för verksamhet och berörda individer. Fel åtgärdas och bidrar till att förvaltningens informationshantering ständigt förbättras genom utvärdering och lärande.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Förvaltningens enheter har genomfört åtgärder som innebär att informationssäkerhetsarbetet inom förvaltningens verksamheter har stärkts	Ja		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
1. Föreläsning/workshop för chefer om vad det innebär att arbeta systematiskt med informationssäkerhet på avdelnings- och enhetsnivå (T1).	2023-01-01	2023-04-30
2. Alla enheter ska under tertial 1 identifiera behov av åtgärder som säkerställer att stadens riktlinjer för informationssäkerhet tillämpas inom förvaltningens alla verksamheter.	2023-01-01	2023-04-30
3. Alla enheter ska genomföra åtgärder som säkerställer att stadens riktlinjer för informationssäkerhet tillämpas inom förvaltningens samtliga verksamheter.	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter arbetar för att tryggheten ska öka genom förebyggande insatser.

Utgångspunkten för Brommas trygghetsarbete är situationell- och social prevention. Trygghetsvandringar och dialog med brommaborna bidrar till ökad trygghet genom riktade insatser och åtgärder som är baserade på brommabornas behov och önskemål. Under året ska en särskild kampanj med fokus på trygghet genomföras. Kampanjen bygger på dialog med brommaborna.

Stadens trygghetsprogram och säkerhetsprogram ligger till grund för hur förvaltningen planerar, genomför och utvecklar trygghets- och säkerhetsarbetet i Bromma. Tillsammans utgör de bägge programmen övergripande inriktning för stadens arbete med att nå målet om en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i. På lokal nivå i Bromma finns ett operativt brottsförebyggande råd (BRÅ) som träffas varje vecka och delar lägesbilder. Lägesbilden beskriver aktuella problem och lokala förhållanden med fokus på trygghet, brott och ANDT-frågor (alkohol, narkotika, dopning och tobak). Lägesbilden bygger på tillgänglig statistik och hämtar uppgifter från bland annat polis, socialtjänst, trygghetsundersökningar och medborgarundersökningar. Även undersökningar och statistik från nationella, regionala och stadsövergripande källor finns med i bakgrundsmaterialet.

Utifrån lägesbilder och medborgardialoger genomförs olika trygghetsinsatser i stadsmiljön. Samverkan för ett tryggt och säkert stadsdelsområde sker också genom den lokala samverkansöverenskommelsen som förvaltningen har tillsammans med lokalpolisen, utbildningsförvaltningen och trafikkontoret. I arbetsgrupper med representanter från berörda verksamheter fortsätter arbetet med genomförandet av åtgärder och aktiviteter för en ökad trygghet och minskad brottslighet inom stadsdelsområdet.

Två prioriterade områden i samverkansöverenskommelsen för 2023 är platssamverkan vid Brommaplan och i Blackeberg. Projektet "Ett tryggare Brommaplan" fortsätter och innebär att tillsammans arbeta praktiskt och strategiskt med trygghetsskapande, brottsförebyggande och trivselskapande åtgärder på Brommaplan. Projektet leds av förvaltningen och samverkan sker med bland annat trafikkontoret, kulturförvaltningen, polisen, regionen och näringsidkare runtomkring Brommaplan. Trygghetsmätningarna för Brommaplan visar på ett tydligt mönster med upplevd otrygghet på platsen. Den genomgripande ombyggnation av Brommaplan som ligger i planerna för hela området kommer inte kunna genomföras inom den närmaste 10-årsperioden då planerna är tätt sammankopplade med stora infrastrukturprojekt som ligger långt fram i tiden. I avvaktan på den större ombyggnationen behöver mindre åtgärder genomföras för att göra Brommaplan till en tilltalande plats. Platssamverkan 2023 kommer också att fokusera på Blackeberg med anledning av att det enligt polisen förekommer droghandel i området. Polisen ansvarar för arbetet i samverkan med förvaltningen och trafikkontoret. I arbetet med platssamverkan är det lokala näringslivet en viktig part. Förvaltningen ska arbeta för ett stärkt företagarperspektiv i det strategiska trygghetsarbetet och verka för goda förutsättningar för företagandet i hela Bromma.

I det förebyggande trygghetsarbetet kommer förvaltningen även samarbeta med ideella föreningar i Bromma. Föreningar med verksamheter som bidrar till ökad trygghet i närområdet prioriteras vid beslut om föreningsbidrag.

Samverkan mellan preventionssamordnare, trygghetssamordnare, fältassistenter, fritidsverksamhet, polis, skola och andra relevanta aktörer är också av stor betydelse för det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. En grund för detta arbete utgörs av Brommas lokala handlingsplan i enlighet med Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet 2019-2022. Strategin och den lokala handlingsplanen kommer att revideras under 2023.

Barn och unga i Bromma ska inte rekryteras in i kriminalitet. En välfungerande skolgång är en central del i detta arbete. Föräldrar i Bromma erbjuds stöd i sitt föräldraskap och en god samverkan mellan socialtjänst, förskola, skola och fritidsverksamhet är av största vikt. Fältassistenterna besöker skolor och andra arenor där ungdomar befinner sig. Fältassistenterna samarbetar med mobila ordningsvakter, nattvandrare och andra vuxna.

Metoder för det våldspreventiva arbetet ska utvecklas inom förvaltningens verksamheter. Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ska fortsatt motverkas och våldsutsatta ska erbjudas skydd och stöd. Arbetet med att informera om det stöd och de insatser som finns att tillgå ska intensifieras.

Det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism och arbetet med att utveckla insatser riktade mot barn, unga och vuxna som blivit, eller riskerar att bli indragna i våldsbejakande extremistiska miljöer fortgår. Arbetet mot våldsbejakande extremism utvecklas utifrån befintlig kunskap, lägesbild och aktiviteter i handlingsplanen. Handlingsplanen har reviderats och biläggs verksamhetsplanen (bilaga 6).

Brommaborna ska vara nöjda med sin stadsmiljö och uppleva att det är rent och skräpfritt i park- och grönområden. Brommabornas nöjdhet med renhållning och städning har ökat under senare års mätningar. En ren och välskött stadsmiljö bidrar till ökad känsla av trygghet. Platssamverkan med näringsliv och civilsamhälle skapar också attraktiva stadsmiljöer. Åtgärder för att öka tillgängligheten i parker och grönområden och arbetet med en äldrevänlig stad ökar också attraktiviteten. Planering av insatser i stadsmiljön ska ske utifrån ett jämställdhetsperspektiv och hänsyn ska särskilt tas till behov hos barn, äldre och personer med funktionsnedsättning. Genom att utveckla dialogen med brommaborna med utgångspunkt från den lokala parkplanen ökar brommabornas delaktighet i utvecklingen av stadsmiljön. Genom brukaravtal och samverkan med föreningslivet uppmuntras odling och utveckling av Brommas stadsmiljö.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	79 %	79 %	År
Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	73 %	73 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	73 %	73 %	År
Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön	83 %	Tas fram av nämnd	År

Nämndmål: 3.6.1. Brommaborna är trygga genom förebyggande insatser

Beskrivning

Utgångspunkten för Brommas trygghetsarbete är situationell- och social prevention. Trygghetsvandringar och dialog med brommaborna bidrar till ökad trygghet genom riktade insatser och åtgärder som är baserade på brommabornas behov och önskemål. Under året ska en särskild kampanj med fokus på trygghet genomföras. Kampanjen bygger på dialog med brommaborna.

Stadens trygghetsprogram och säkerhetsprogram ligger till grund för hur förvaltningen planerar, genomför och utvecklar trygghets- och säkerhetsarbetet i Bromma. Tillsammans utgör de bägge programmen övergripande inriktning för stadens arbete med att nå målet om en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i. På lokal nivå i Bromma finns ett operativt brottsförebyggande råd (BRÅ) som träffas varje vecka och delar lägesbilder. Utifrån lägesbilder och medborgardialoger genomförs olika trygghetsinsatser i stadsmiljön. Samverkan för ett tryggt och säkert stadsdelsområde sker också genom den lokala samverkansöverenskommelsen som förvaltningen har tillsammans med lokalpolisen, utbildningsförvaltningen och trafikkontoret. I arbetsgrupper med representanter från berörda verksamheter fortsätter arbetet med genomförandet av åtgärder och aktiviteter för en ökad trygghet och minskad brottslighet inom stadsdelsområdet.

Två prioriterade områden i samverkansöverenskommelsen för 2023 är platssamverkan vid Brommaplan och i Blackeberg. Projektet "Ett tryggare Brommaplan" fortsätter och innebär att tillsammans arbeta praktiskt och strategiskt med trygghetsskapande, brottsförebyggande och trivselskapande åtgärder på Brommaplan. Projektet leds av förvaltningen och samverkan sker med bland annat trafikkontoret, kulturförvaltningen, polisen, regionen och näringsidkare runtomkring Brommaplan. Trygghetsmätningarna för Brommaplan visar på ett tydligt mönster med upplevd otrygghet på platsen. Den genomgripande ombyggnation av Brommaplan som ligger i planerna för hela området kommer inte kunna genomföras inom den närmaste 10-årsperioden då planerna är tätt sammankopplade med stora infrastrukturprojekt som ligger långt fram i tiden. I avvaktan på den större ombyggnationen behöver mindre åtgärder genomföras för att göra Brommaplan till en tilltalande plats. Platssamverkan 2023 kommer också att fokusera på Blackeberg med anledning av att det enligt polisen förekommer droghandel i området. Polisen ansvarar för arbetet i samverkan med förvaltningen och trafikkontoret. I arbetet med platssamverkan är det lokala näringslivet en viktig part. Förvaltningen ska arbeta för ett stärkt företagarperspektiv i det strategiska trygghetsarbetet och verka för goda förutsättningar för företagandet i hela Bromma.

I det förebyggande trygghetsarbetet kommer förvaltningen även samarbeta med ideella föreningar i Bromma. Föreningar med verksamheter som bidrar till ökad trygghet i närområdet prioriteras vid beslut om föreningsbidrag.

Det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet i Bromma utgår från den lokala lägesbilden för Bromma. Lägesbilden beskriver aktuella problem och lokala förhållanden med fokus på trygghet, brott och ANDT-frågor (alkohol, narkotika, dopning och tobak). Lägesbilden ska vara uppdaterad och bygga på tillgänglig statistik och hämtar uppgifter från bland annat polis, socialtjänst, trygghetsundersökningar och medborgarundersökningar. Även undersökningar och statistik från nationella, regionala och stadsövergripande källor finns med i bakgrundsmaterialet.

Samverkan mellan preventionssamordnare, trygghetssamordnare, fältassistenter, fritidsverksamhet, polis, skola och andra relevanta aktörer är också av stor betydelse för det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. En grund för detta arbete utgörs av Brommas lokala handlingsplan i enlighet med Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet 2019-2022. Strategin och den lokala handlingsplanen kommer att revideras under 2023.

Barn och unga i Bromma ska inte rekryteras in i kriminalitet. En välfungerande skolgång är en central del i detta arbete. Föräldrar i Bromma erbjuds stöd i sitt föräldraskap och en god samverkan mellan socialtjänst, förskola, skola och fritidsverksamhet är av största vikt. Fältassistenter besöker skolor och andra arenor där ungdomar befinner sig, med fokus på utemiljöer och de tidpunkter då ungdomarna vistas där. Fältassistenter samarbetar med mobila ordningsvakter, nattvandrare och andra vuxna.

Metoder för det våldspreventiva arbetet ska utvecklas inom förvaltningens verksamheter. Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ska fortsatt motverkas och våldsutsatta ska erbjudas skydd och stöd. En iakttagelse som har gjorts, är att många av de personer som utsätts för våld i nära relation, som har uppmärksammats av förvaltningens verksamheter, inte har sökt stöd hos Brommas relationsvårdsteam. Arbetet med att informera om det stöd och de insatser som finns att tillgå behöver intensifieras.

Det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism och arbetet med att utveckla insatser riktade mot barn, unga och vuxna som blivit, eller riskerar att bli indragna i våldsbejakande extremistiska miljöer fortgår. Arbetet mot våldsbejakande extremism utvecklas utifrån befintlig kunskap, lägesbild och aktiviteter i handlingsplanen. Handlingsplanen har reviderats och biläggs verksamhetsplanen (bilaga 6).

Brommaborna ska vara nöjda med sin stadsmiljö och uppleva att parker och grönområden är välskött och skräpfria. Arbetet med att förbättra renhållning och städning inom stadsdelsområdet fortsätter. Genom ett välskött och rent stadsdelsområde ökar områdets attraktivitet och trygghet.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
♀ Andel brommabor som känner sig trygga i stadsdelsområdets parker och grönområden	80 %		År
♀ Antal personer som utsätts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten	200		Tertial
Preventionsindex mini - indexvärde för nämndens ANDT-förebyggande arbete	74		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska genomföra en kampanj med arbetsnamnet "Tryggt tillsammans i Bromma". Kampanjen bygger på dialog med brommaborna.	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen ska kartlägga trygga utemiljöer kring utförarverksamheter	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen ska ta fram en övergripande kommunikationsplan för främjande, förebyggande och trygghetsskapande arbete för prevention som riktar sig till ungdomar och deras föräldrar.	2023-01-01	2023-12-31
Trygghetsvandringar ska målgruppsanpassas i samverkan mellan olika aktörer/avdelningar beroende på målgrupp	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 3.6.2 Brommaborna är nöjda med sin stadsmiljö

Beskrivning

Brommaborna ska vara nöjda med sin stadsmiljö och uppleva att det är rent och skräpfritt i park- och grönområden. Brommabornas nöjdhet med renhållning och städning har ökat under senare års mätningar. En ren och välskött stadsmiljö bidrar till ökad känsla av trygghet. Platssamverkan med näringsliv och civilsamhälle skapar också attraktiva stadsmiljöer. Åtgärder för att öka tillgängligheten i parker och grönområden och arbetet med en äldrevänlig stad ökar också attraktiviteten. Planering av insatser i stadsmiljön ska ske utifrån ett jämställdhetsperspektiv och hänsyn ska särskilt tas till behov hos barn, äldre och personer med funktionsnedsättning. Genom att utveckla dialogen med brommaborna med utgångspunkt från den lokala parkplanen ökar brommabornas delaktighet i utvecklingen av stadsmiljön. Genom brukaravtal och samverkan med föreningslivet uppmuntras odling och utveckling av Brommas stadsmiljö.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska genomföra en kommunikationsinsats under mars månad om skötsel och städning och övriga åtgärder i park- och grönområden	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter arbetar för ett öppet, jämställt och demokratiskt stadsdelsområde.

Arbetet med genomförandet av Agenda 2030 fortsätter. Medarbetarnas kunskap om agendan och de 17 globala målen har över tid ökat. Det har blivit tydligt hur den egna enhetens ordinarie arbete bidrar till en hållbar stad och stadens måluppfyllnad. Samverkan internt mellan olika verksamhetsområden och externt med olika aktörer ska fortsätta att stärkas, vilket ökar möjligheterna att nå de mål som särskilt berör nämndens verksamheter. Brommaborna ska mötas av öppna, jämställda och demokratiska verksamheter. Ett jämställdhetsperspektiv ska finnas med i både beslut och genomförande. För att följa vart resurserna går och vilken effekt de får för brommaborna är resultatet för flertalet indikatorer könsuppdelade. Den könsuppdelade statistiken möjliggör analyser av hur resurserna används och dess effekter. Olikheter mellan könen uppmärksammas och analyser av resultaten genomförs för att utröna om skillnaderna är relevanta eller om åtgärder behöver genomföras för en ökad jämställdhet. Ibland är det svårt att se orsakssamband. Resultaten får då följas under en längre tid för att bättre kunna analysera könsskillnader mellan pojkar och flickor, kvinnor och män i syfte att upptäcka mönster och tillsätta riktade åtgärder.

Varje barn har rätt att få känna sig betydelsefull och uppleva sitt eget och allas lika värde. Inom förskolans verksamhet ska flickor och pojkar ges samma utrymme i utbildningen och få sina behov respekterade och tillgodosedda. Inom socialtjänsten fortsätter arbetet med att implementera barnrättsperspektivet. Rutiner och arbetssätt utvecklas för att säkerställa att barns rättigheter tas tillvara. Oavsett om det handlar om verksamhet för barn, vuxna eller äldre ska alla bemötas jämlikt och jämställt. I förvaltningens tjänsteutlåtande görs både en jämställdhetsanalys och en barnkonsekvensanalys i ärenden där detta är relevant.

Vid fördelning av föreningsbidrag säkerställs att föreningar som mottar bidrag står bakom den demokratiska rättsstatens principer, mänskliga rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män/flickor och pojkar samt barnkonventionens principer. Vid fördelningen av föreningsbidrag prioriteras i år verksamheter som erbjuder barn och unga en aktiv fritid där alla kan delta på jämlika villkor och föreningar med verksamheter som bidrar till ökad trygghet i närområdet.

Kunskapen om hbtqi-personers rättigheter ska öka inom förvaltningen genom olika insatser under året. Kunskapen om nationella minoriteters rättigheter ska också öka genom olika insatser. Barn som tillhör de nationella minoriteterna, ska i förskolan stödjas i sin språkutveckling i sitt nationella minoritetsspråk och främjas i sin utveckling av en kulturell identitet. Förskolan ska därigenom bidra till att skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer.

Inom äldreomsorgens verksamheter fortsätter arbetet med att belysa de nationella minoriteternas rättigheter för ökad delaktighet. Utbildningsinsatser om nationella minoriteter har genomförts, men kompetensen behöver stärkas ytterligare.

Socialtjänsten utvecklar arbetssätt som tillvaratar och tillgodoser stödbehov hos barn som är

placerade utanför hemmet gällande nationella minoritetsspråk och minoritetskultur. Barn och unga som placeras i familjehem ska ges möjlighet att behålla sin identitet och sitt ursprung. Vårdnadshavares önskemål tas tillvara så länge det inte strider mot barnets behov. För barn med annat språk ska möjligheten till modersmålsundervisning undersökas.

Dialogen med brommaborna ska stärkas för att öka demokratin och för att använda brommabornas kompetens. Målgruppsanpassade dialoger ska prövas under året. Särskilt viktigt är det att engagera grupper som normalt sett inte gör sina röster hörda. Dialogen med Brommas ungdomar ska stärkas genom någon form av ungdomsråd.

Förvaltningen ska under året påbörja arbetet med att uppdatera nämndens lokala utvecklingsprogram med målet att stärka möjligheterna till stadsutveckling, öka den sociala och ekologiska hållbarheten i stadsdelsområdet samt det demokratiska inflytandet över Brommas långsiktiga utveckling.

För att öka brommabornas inflytande ytterligare ska förvaltningen utreda möjligheten att genomföra en medborgarbudget för att utveckla stadsdelsområdet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden inleda arbete för att uppdatera de lokala utvecklingsprogrammen	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 3.7.1 Bromma är ett öppet, jämställt och demokratiskt stadsdelsområde

Beskrivning

Arbetet med genomförandet av Agenda 2030 fortsätter. Medarbetarnas kunskap om agendan och de 17 globala målen har över tid ökat. Det har blivit tydligt hur den egna enhetens ordinarie arbete bidrar till en hållbar stad och stadens måluppfyllnad. Samverkan internt mellan olika verksamhetsområden och externt med olika aktörer ska fortsätta att stärkas, vilket ökar möjligheterna att nå de mål som särskilt berör nämndens verksamheter. Brommaborna ska mötas av öppna, jämställda och demokratiska verksamheter. Ett jämställdhetsperspektiv ska finnas med i både beslut och genomförande. För att följa vart resurserna går och vilken effekt de får för brommaborna är resultatet för flertalet indikatorer könsuppdelade. Den könsuppdelade statistiken möjliggör analyser av hur resurserna används och dess effekter. Olikheter mellan könen uppmärksammas och analyser av resultaten genomförs för att utröna om skillnaderna är relevanta eller om åtgärder behöver genomföras för en ökad jämställdhet. Ibland är det svårt att se orsakssamband. Resultaten får då följas under en längre tid för att bättre kunna analysera könsskillnader mellan pojkar och flickor, kvinnor och män i syfte att upptäcka mönster och tillsätta riktade åtgärder.

Varje barn har rätt att få känna sig betydelsefull och uppleva sitt eget och allas lika värde. Inom förskolans verksamhet ska flickor och pojkar ges samma utrymme i utbildningen och få sina behov respekterade och tillgodosedda. Inom socialtjänsten fortsätter arbetet med att implementera barnrättsperspektivet. Rutiner och arbetssätt utvecklas för att säkerställa att barns rättigheter tas tillvara. Oavsett om det handlar om verksamhet för barn, vuxna eller

äldre ska alla bemötas jämlikt och jämställt.

I förvaltningens tjänsteutlåtande görs både en jämställdhetsanalys och en barnkonsekvensanalys i ärenden där detta är relevant.

Vid fördelning av föreningsbidrag säkerställs att föreningar som mottar bidrag står bakom den demokratiska rättsstatens principer, mänskliga rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män/flickor och pojkar samt barnkonventionens principer. Vid fördelningen av föreningsbidrag prioriteras i år verksamheter som erbjuder barn och unga en aktiv fritid där alla kan delta på jämlika villkor och föreningar med verksamheter som bidrar till ökad trygghet i närområdet.

Kunskapen om hbtqi-personers rättigheter ska öka inom förvaltningen genom olika insatser under året. Kunskapen om nationella minoriteters rättigheter ska också öka genom olika insatser. Barn som tillhör de nationella minoriteterna, ska i förskolan stödjas i sin språkutveckling i sitt nationella minoritetsspråk och främjas i sin utveckling av en kulturell identitet. Förskolan ska därigenom bidra till att skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer.

Inom äldreomsorgens verksamheter fortsätter arbetet med att belysa de nationella minoriteternas rättigheter för ökad delaktighet. Utbildningsinsatser om nationella minoriteter har genomförts, men kompetensen behöver stärkas ytterligare.

Socialtjänsten utvecklar arbetssätt som tillvaratar och tillgodoser stödbehov hos barn som är placerade utanför hemmet gällande nationella minoritetsspråk och minoritetskultur. Barn och unga som placeras i familjehem ska ges möjlighet att behålla sin identitet och sitt ursprung. Vårdnadshavares önskemål tas tillvara så länge det inte strider mot barnets behov. För barn med annat språk ska möjligheten till modersmålsundervisning undersökas och om familjehemmet inte har samma ursprung uppmuntras familjen att läsa på och ta tillvara barnets ursprung.

Dialogen med brommaborna ska stärkas för att öka demokratin och för att använda brommabornas kompetens. Målgruppsanpassade dialoger ska prövas under året. Särskilt viktigt är det att engagera grupper som normalt sett inte gör sina röster hörda. Dialogen med Brommas ungdomar ska stärkas genom någon form av ungdomsråd.

Förvaltningen ska under året påbörja arbetet med att uppdatera nämndens lokala utvecklingsprogram med målet att stärka möjligheterna till stadsutveckling, öka den sociala och ekologiska hållbarheten i stadsdelsområdet samt det demokratiska inflytandet över Brommas långsiktiga utveckling.

För att öka brommabornas inflytande ytterligare ska förvaltningen utreda möjligheten att genomföra en medborgarbudget för att utveckla stadsdelsområdet.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel Barnkonsekvensanalyser i tjänsteutlåtande där det är relevant	100 %		År
Andel Jämställdhetsanalyser i tjänsteutlåtande där det är relevant	100 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska förbättra dialogen med unga i Bromma	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen ska upprätta en kommunikationsplan för 2023	2023-01-01	2023-06-30
Förvaltningen ska utreda möjligheten att genomföra medborgarbudget	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen ska utveckla trygga och tillgängliga offentliga platser för möten och grannsamverkan, gärna i samarbete med lokalt föreningsliv och näringsliv	2023-01-01	2023-12-31
Medborgardialoger ska utvecklas under året i samverkan mellan olika aktörer/avdelningar beroende på målgrupp.	2023-01-01	2023-12-31
Varje enhet ska genomföra en eller flera aktiviteter som ökar kunskapen om HBTQ	2023-01-01	2023-12-31
Varje enhet ska genomföra en eller flera aktiviteter som ökar kunskapen om nationella minoriteters rättigheter	2023-01-01	2023-12-31

Redovisning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Kommunfullmäktiges ekonomiska ram för driftbudgeten 2023 är 1 722,6 miljoner kronor. Förvaltningen har som huvudlinje att respektive verksamhetsområde så långt som möjligt anpassas till det ekonomiska utrymme som kommunfullmäktige ger verksamhetsvis i de centrala anslagen.

Nämndbudget per verksamhetsområde (mnkr)	Utfall 2021	Budget 2022*	Prognos 2022**	Budget 2023	Budget 22/23
Förskoleverksamhet	383,5	391,0	385,1	395,0	4,0
Verksamhet för barn, kultur och fritid	12,8	14,3	15,5	17,6	3,3
Äldreomsorg	627,0	661,8	664,2	690,4	28,6
Omsorg om funktionshindrade	291,7	296,8	304,0	311,3	14,5
Individ- och familjeomsorg	121,6	133,4	140,7	140,9	7,5
varav Socialpsykiatri	34,5	36,7	38,7	36,6	-0,1
varav Vuxna	27,5	27,3	29,7	28,6	1,3
varav Barn & ungdom	67,9	69,4	73,4	75,7	6,3
varav Flyktingmottagande	-8,4	0,0	-1,1	0,0	0,0
Stadsmiljöverksamhet	32,8	37,8	42,4	41,5	3,7
Ekonomiskt bistånd	50,7	54,7	54,4	56,3	1,6
varav Handläggning	9,1	8,9	8,9	10,7	1,8
Arbetsmarknadsåtgärder	7,3	8,3	8,4	11,7	3,4
Förvaltningsledning, nämnd och administration	47,1	41,2	44,8	41,7	0,5
Budgetreserv	0,0	16,2	1,5	16,2	0,0
Summa	1 574,5	1 655,5	1 661,0	1 722,6	67,1

*Budget 2022 anges exklusive beviljade budgetjusteringar under året, justeringar för prestationer och barnantal.

**Prognos 2022 inkluderar budgetjusteringar, prestationsjusteringar och ianspråktagande av fonderade medel med 3,5 miljoner kronor.

Under året justeras nämndens aktuella budget med kommunstyrelsens justeringar och prestationsförändringar. I budget 2022 för samtliga verksamheter tas det hänsyn till volymförändringar, lönerrevision, årlig prisjustering samt verksamhetsförändringar.

Nämndens budget per verksamhetsområde organiseras avdelningsvis enligt följande:

Nämndbudget per avdelning (mnkr)	Budget 2023
Avdelning förskola	397,1
Avdelning socialtjänst och fritid	535,5
Avdelning äldreomsorg	690,4
Avdelning administration	74,6
Nämnd och förvaltningschef	25,0
Summa	1722,6

Årets budgettilldelning är på en för de senaste tio åren hög nivå. Tilldelningen ska dock ses i ljuset av att delar av budgeten i delar är rörlig utifrån att budgeten justeras utifrån volymer, så kallade prestationsjusteringar. Detta gäller främst förskoleverksamheten och funktionshinderomsorg.

Budgetförutsättningarna inbegriper dock utmaningar och osäkerheter.

En stor utmaning och osäkerhet är den höga inflationstakt som varit under år 2022. Effekten av inflationen förväntas slå igenom successivt i och med att avtal indexregleras och nya avtal tecknas. Exempel på detta är hyrorna som från och med årsskiftet 2022/2023 räknas upp med cirka tio procent. Men inflationsgenomslaget förväntas inom alla kostnadsslag allt eftersom. Vidare förväntas inflationstakten vara hög även under 2023 och fortsatta höga kostnadsökningar kan förväntas in i år 2024.

En faktisk utmaning är de ökade kommunala pensionskostnaderna från och med årsskiftet 2022/2023. Ökningen är 5,3-procentenheter från 41,1 procent till 46,4 procent. Då Brommas verksamheter är personalintensiva och i stor del sköts i egen regi slår dessa ökade kostnader igenom markant och påtagligt.

En annan stor utmaning och osäkerhet avser 2023-års lönerörelse. Hur stor löneuppräkningsarna förväntas bli är osäkert, detta då förhandlande parter förhåller sig till den ovanliga inflationssituation som varit under 2022. Skulle avståndet mellan parterna vara stort kan lönerörelsen komma kunna dra ut på tiden vilket kan innebära en situation där lön ska betalas ut retroaktivt vid ett senare tillfälle.

Avdelningen förskola

Avdelningen förskola budgeterar 397,1 miljoner kronor för 2023 och det är en ökning med 4,0 miljoner kronor jämfört mot budget 2022. Huvudparten av avdelning förskolas budget baseras på grundschablonen som bestäms av antalet inskrivna barn på förskolor i stadsdelen.

Förskola

Grundschablonen höjs med 5,9 procent samtidigt som det socioekonomiska tillägget minskat med 1,4 miljoner kronor. Tillägget gällande myndighetsutövning har ökat med 0,2 miljoner kronor medan tillägg för öppna förskolan har ökat med 1,3 miljoner kronor. Tillägg avseende kommunövergripande verksamhet är oförändrat mellan 2022 och 2023. Barnantalet beräknas minska med 67 barn vilket motsvarar 5,2 miljoner kronor i grundschablon. Den preliminära budgeten justeras under året med budgetjusteringar för barnomsorgsgarantin, kompensation för höga hyror samt justeringar i barnantalet. Den andel av schablonerna som utgår som peng

till förskolorna är oförändrat 80 procent.

Vad gäller kostnader har personalomkostnaderna, PO-påslag, ökat från 41,05% till 46,4%. Detta kommer onekligen att påverka den ekonomiska förutsättningen negativt.

Inom förskoleverksamheten finns en ekonomisk utmaning för att anpassa kostnaderna till samma nivå som för de minskande barnantalen. För att kunna motverka en orimlig kostnadsutveckling har verksamheten bestämt att varje område skall ta fram en åtgärdsplan som löpande kommer att följas upp under budgetåret.

Barn, kultur och fritid

Nettobudgeten för verksamhetsområdet barn, kultur- och fritidsverksamhet uppgår till 2,1 miljoner kronor, vilket är en ökning med 2,4 procent.

Avdelningen socialtjänst och fritid

Avdelningen socialtjänst och fritid budgeterar 535,5 miljoner kronor för 2023. Det är en ökning med 30,5 miljoner kronor jämfört med budget 2022.

Individ- och familjeomsorg

Verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg budgeterar 140,7 miljoner kronor för 2023 varav 36,4 miljoner är för socialpsykiatri, 28,6 miljoner är för vuxna samt 75,7 miljoner för barn och ungdom. Det är en ökning med 7,4 miljoner kronor jämfört med budget 2022. Det finns dock en kombination av ekonomiska utmaningar. Dels finns höjning av personalomkostnadspåslaget som höjs från 41,1 procent till 46,4 procent år 2023, motsvarande en ökning med 5,3 procent. Andra utmaningar är de ökade hyreskostnaderna samt de ökade placeringskostnaderna. Budget för 2023 förutsätter fortsatt arbete med förhandla individavtal, placeringskostnader samt fortsatt utveckling av ekonomistyrning och uppföljning.

Omsorg om funktionshindrade

Verksamhetsområdet omsorg om funktionshindrade budgeterar 311,3 miljoner kronor för 2023. Det är en ökning med 14,5 miljoner kronor jämfört med budget 2022. Ökning bygger på ökade ersättningsnivåer för prestationer med 1,6 procent, ökade budgeterade volymer och ökning av fast anslag med 11,2 procent. Budgeten är till stor del prestationsbaserad och kommer att regleras efter de mätningar som genomförs i mars och augusti 2023.

Även inom detta område föranleder de ekonomiska utmaningarna 2023 effektivt och kontinuerligt arbete för budgethållning. En fortsatt konsekvent och enhetlig tillämpning av stadens riktlinjer i samband med biståndsprövningen är nödvändig. De största utmaningarna återfinns inom verksamheten för särskilt boende och gruppboende enligt socialtjänstlagen och även lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade, i och med dessa kostsamma boendeplaceringar ligger utanför valfrihetsystemet. Brukare som är placerade i sådana enskilt drivna verksamheter utanför ramavtal bör i möjligast mån erbjudas placering inom stadens valfrihetssystem, LOV. En annan utmaning är kostnadsutveckling för persontransporter för kommande år.

Ekonomiskt bistånd, medborgarkontoret och arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhetsområdena ekonomiskt bistånd, medborgarkontoret och arbetsmarknadsåtgärder budgeterar tillsammans 68,0 miljoner kronor varav 10,7 miljoner är för handläggning inom ekonomiskt bistånd. Det är en ökning med 5,0 miljoner kronor jämfört med budget 2022.

Utmaningar för 2023 ligger dels på flyktingsituation, inflation på dagligvaror, räntekostnader samt elräkningar som skulle innebära ökat behov av ekonomiskt bistånd under 2023. Här krävs en fortsatt fokus på att aktivt arbeta med att få ut försörjningsstödstagare i egen försörjning. På så sätt kan vi minska antalet bidragshushåll samt minska snittkostnaderna för försörjningsstödstagare.

Barn, kultur och fritid

Fritidsverksamheten budgeterar 15,5 miljoner kronor. Verksamheten finansieras ur verksamhetsområdet barn, kultur och fritid.

Avdelningen äldreomsorg

Avdelningen äldreomsorg budgeterar 690,4 miljoner kronor för 2023. Budgeten har utökats med 22,8[i] miljoner kronor jämfört med budget för 2022. Inom tilldelningen ryms även anslaget för den förebyggande verksamheten, vilket tidigare år legat som ett separat anslag. Jämfört med föregående år har tilldelningen till äldreomsorgen i Bromma relativt andra stadsdelar minskat något beroende på en förändrad befolkningssammansättning i jämförelse med övriga staden. Antalet personer över 65 år beräknas öka med drygt 28 procent fram till 2031 jämfört med faktiska siffror 2021. Det är främst gruppen 80 till 89 år som ökar, följt av gruppen 65 till 79 år, medan ökningen av 90-åringar och däröver är mindre. I procent av den totala befolkningen ökar 80 till 89-åringar med 1,4 procentenheter, 65 till 79-åringar med 0,7 procentenheter medan 90-åringar och däröver förväntas ha en oförändrad procentandel av befolkningen i Bromma. Befolkningsförändringen väntas sammantaget medföra ett ökat behov av hemtjänstinsatser och vård- och omsorgsboende.

I budgeten utgår en viss kompensation för höjningen av påslaget för arbetsgivaravgifter och pensionskostnader. Påslaget har höjts med 5,3 procentenheter. Budgetramen omfattar även en uppräkningsnivåerna för hemtjänst och vård- och omsorgsboenden.

Priserna/ersättningarna till utförare av hemtjänst, vård- och omsorgsboenden samt dagverksamheter fastställs av kommunfullmäktige och justeras 2023 mot 2022 års nivå enligt följande:

- hemtjänst i ordinärt boende höjs med 1,0 procent (3,8 procent 2022)
- hemtjänst på servicehus höjs med 1,2 procent (3,8 procent 2022)
- insatserna avlösning och ledsagning höjs med 1,1 procent (2,7 procent 2022)
- priset per plats på särskilda boenden höjs med 1,9 procent (2,7 procent 2022)
- lokalschablonen för särskilt boenden höjs med 8,7 procent (1,8 procent 2022)
- biståndsbedömd dagverksamhet höjs med 1,0 procent avseende demensdagsvård (2,6 procent 2022) och 1,1 procent avseende somatisk dagsvård (2,7 procent 2022)

Trots en utökad budgetram medför en hög inflation i kombination med ökade

arbetsgivaravgifter och pensionskostnader, att äldreomsorgen måste se över och anpassa sin resursanvändning för att nå budget i balans. Att möta kostnadsutvecklingen är utmanande. Samtidigt öppnar det möjligheter för att pröva nya arbetssätt, öka samarbetet mellan verksamheterna och att styra mot en mer likvärdig äldreomsorg i Bromma.

Myndighetsutövningen fortsätter sitt arbete för att säkerställa rättssäkra beslut i nivå med stadens beslutade riktlinjer för en skälig levnadsnivå. Arbetet med tryggt mottagande intensifieras för att möjliggöra att äldre i Bromma kan fortsätta leva ett så självständigt och aktivt liv som möjligt i det egna boendet. Stadsdelens förebyggande verksamheter utvecklas i riktning mot att nå äldre Brommabor i störst behov av tidiga och hälsofrämjande insatser.

På utförarsidan fortgår arbetet med att samordna och därigenom effektivisera resursanvändningen utan att göra avkall på grundläggande kvalitet. Inriktningen på platser avseende somatik och demens ses över vid vård- och omsorgsboenden i egen regi i syfte att nå en jämn och hög beläggningsgrad. Åtgärden förväntas leda till stabilare och ökade intäkter över tid. Ett gemensamt rehabiliteringsteam för vård- och omsorgsboendena inrättas och möjligheten att utföra sjuksköterskejour i egen regi utreds. Möjligheterna för Mälarbackens kök att kunna förse fler egna verksamheter med måltider både inom och utanför äldreomsorgen prövas. Inom hemtjänsten anpassas scheman och arbetssätt för att nå en så hög utförandegrad av beslutade insatser som möjligt, dels i syfte att den enskilde ska få insatserna den beviljats, dels i syfte att nå balans mellan intäkter och kostnader. Resursteam kommer att införas för att därigenom minska timvikarie- och övertidskostnader. Åtgärden är även ett led i att kunna erbjuda fler heltidstjänster och därmed öka attraktiviteten för undersköterskeyrket.

Förvaltningen driver ett korttidsboende, Pensionat Kinesen, som är tillgängligt för samtliga stockholmare, en så kallad kommunövergripande verksamhet, KÖV. Verksamheten är finansierad med anslag, men anslaget har varit oförändrat under ett antal år. Med anslaget kan Pensionatet fortsätta erbjuda avlastande insatser för anhöriga, men verksamheten behöver anpassa sitt utbud och möjligheterna att samnyttja personalresurserna mellan fler verksamheter prövas.

Avdelningen administration

Avdelningen administration budgeterar 74,6 miljoner kronor för 2023 och finansieras dels genom ett administrativt avdrag från verksamheterna, dels av kommunstyrelsen tilldelade medel för stadsmiljöverksamhet.

Stödfunktioner finansieras med 33,1 mnkr, avseende exempelvis HR-, ekonomi, upphandlings-, IT-, telefoni-, lokal- och miljöstöd. I detta budgeteras personliga ombud med 0,2 miljoner kronor inom verksamhet Individ- och familjeomsorg.

Stadsmiljöverksamhet budgeterar 41,5 miljoner kronor vilket innebär en ökning med 3,7 miljoner kronor jämfört med budget 2022. Ökningen avser huvudsakligen tilldelade medel för drift av park, renhållning och naturreservat. Upprustning och underhåll av parker sker med hänsyn till nämndens tilldelade medel, parkförsörjningsplan och med tillgänglighet och trygghet i fokus.

Nämnd, förvaltningsledning och övrig verksamhet

Nämnd, förvaltningsledning och övrig verksamhet budgeterar 25 miljoner kronor för 2023. För nämnd och förvaltningsledning budgeteras 8,8 miljoner kronor för verksamhetsåret 2023 och finansieras genom det administrativa avdraget.

Övrig verksamhet budgeterar 16,2 miljoner kronor och avser förvaltningens reserverade medel som står till stadsdelsdirektörens förfogande för kostnader som kan uppkomma i samband med oförutsedda händelser.

[i] Budgetram 2022 inklusive budgetjustering förebyggande verksamhet, som ingår i ramen 2023

Investeringar

Kommunfullmäktiges ekonomiska ram för investeringsbudgeten 2023 är 24,2 miljoner kronor. i detta ingår investeringsbudget för parkinvesteringar med 21,3 miljoner kronor.

Investeringsplan (Mnkr)	Budget 2022	Budget 2023	Ökning/ minskning
Stadsmiljöverksamhet - preciserade projekt via trafikkontoret	7,7	11,6	3,9
Stadsmiljöverksamhet - resursfördelningsnyckeln	13,3	9,7	-3,6
Inventarier och maskiner	2,9	2,9	0,0
Totalt	23,9	24,2	0,3

Parkinvesteringar fördelas enligt två modeller.

1. Medel för investeringar fördelas till preciserade projekt efter ansökan till kommunfullmäktige via trafikkontoret. För 2023 beviljas nämnden 11,6 miljoner kronor.
2. Investeringar via resursfördelningsnyckeln. För 2023 beviljas nämnden 9,7 miljoner kronor för investeringar i parker och grönområden.

Resultatenheter

Förvaltningen har tolv resultatenheter under verksamhetsåret 2023, vilka hanteras i särskild ordning i den ekonomiska uppföljningen. Grundvillkoret för att kunna vara resultatenhet är att enhetens budget baseras på intäkter/rörlig ersättning för faktiskt utförda prestationer.

Förvaltningens samtliga resultatenheter 2023 redovisas i bilaga 1 - Sdn06

Budgetjusteringar

Biologisk mångfald (drift)

Bekämpning av invasiva växter

Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,6 miljoner kronor för fortsatt bekämpning av invasiva växter på park- och naturmark i Bromma. Målet är att minimera risken för spridning av de invasiva växterna. Bilaga 3, beslutssats 4.

Åtgärder enligt skötselplan för Ålstensparken

Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,2 miljoner kronor för att utveckla Ålstensparkens natur- och vistelsevärden i enlighet med områdets skötselplan som togs fram 2018. Bilaga 3, beslutssats 5.

Åtgärder inom Grimsta-Blackeberg-Judarnstråket

Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,3 miljoner kronor för att stärka och utveckla naturvärden inom stråket. Bilaga 3, beslutssats 6.

Biologisk mångfald (investering)

Plantering av ekar i Sundby friområde

Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,2 miljoner kronor för plantering av ekar i Sundby friområde. Målet är skapa en ekdunge i parkmiljön samt att på lång sikt få 10 stycken solitära ekar. Bilaga 3, beslutssats 7.

Avveckling av lokal (drift)

Sobelgränd 4

Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,3 miljoner kronor för merkostnad för tomgångshyra mars till och med september 2023. Bilaga 1, beslutssats 8.

Omstrukturering av lokal (drift)

Solbergsvägen 49

Nämnden ansöker om budgetjustering med 1,0 miljoner kronor för merkostnad för tomgångshyra 2023 på grund av omstrukturering av lokal, från försöks- och träningslägenheter till gruppbofast enligt LSS. Tidpunkt för omvandling ej klart. Medel söks därför för hela 2023. Bilaga 1, beslutssats 9.

Omslutningsförändringar

Nämnden anmäler beräknade intäktsökningar utöver kommunfullmäktiges avgiftsintäkter med motsvarande 300,6 miljoner kronor.

I kommunfullmäktiges budget har endast kostnader och intäkter för nämndens egen verksamhet tilldelats. Vid försäljning av verksamhet till andra stadsdelar och kommuner ökar nämnden sin omslutning på kostnads- och intäktssidan. Dessutom återsöker nämnden ersättning för kostnader avseende ensamkommande flyktingbarn. Nettot av omslutningsförändringarna är alltid noll.

Omslutningsförändringar per verksamhetsområde	Mnkr
Omsorg om funktionsnedsatta	25,4
Förskola	1,5
Äldreomsorg	245
Individ och familj	28,7
Totalt	300,6

Omsorg om funktionsnedsatta förväntas få 4,7 miljoner kronor från försäljning, 10,0 miljoner kronor i form av hyresintäkter, 10,0 miljoner kronor i form av assistansersättning samt 0,7 miljoner kronor i form av intäkter och bidrag.

Förskola förväntas få 1,5 miljoner kronor i interkommunal ersättning.

Äldreomsorg förväntas få 187,0 miljoner kronor från försäljning av vård och omsorgsplatser samt hemtjänsttimmar utförda utanför stadsdelen. 34,0 miljoner kronor i form av hyresintäkter från vård- och omsorgsboenden. 16,0 miljoner kronor i form av kostersättningar samt 8,0 miljoner kronor i form av bidrag.

Individ och familjeomsorg förväntas få 8,2 miljoner kronor från bland annat dagaktiviteter och vårdinsatser. 6,0 miljoner kronor i form av hyresintäkter, 13,0 miljoner kronor i form av migrationsersättningar samt 1,5 miljoner kronor i form av övriga intäkter och bidrag.

Systematiskt kvalitetsarbete

Stockholms stads kvalitetsprogram

Arbetet med att implementera Stockholms stads kvalitetsprogram – Utveckling genom ständiga förbättringar, innovation och digitalisering, har pågått under hela 2022 tillsammans med implementering av den nya chefsprofilen. Kvalitetsprogrammet och chefsprofilen har tydliga kopplingar till varandra. Genomförandet av kvalitetsprogrammet kräver ett ledarskap i enlighet med chefsprofilen. Det krävs ett lyhört, modigt och tillitsfullt ledarskap för att uppmuntra ett aktivt och ansvarstagande medarbetarskap som bidrar till kvalitet och förändring.

I år ska det säkerställas att programmet implementeras i hela organisationen.

Implementeringen kommer ske parallellt med en större satsning för att stärka och utveckla ett aktivt medarbetarskap. Medarbetarnas unika kunskap om målgrupperna är nödvändiga för att kunna ha stockholmarnas fokus och därigenom utveckla kvaliteten i verksamheterna utifrån målgruppernas behov. Både chefer och medarbetare ska uppmuntras till innovation och att arbeta systematiskt med att sprida och ta till sig goda exempel på effektiva arbetsätt som bidrar till att lösa nuvarande och framtida utmaningar på ett hållbart sätt - ekonomiskt, socialt och miljömässigt.

Förhållningssätten i stadens kvalitetsprogram; stockholmarnas fokus, helhetssyn, hållbarhet, handlingsutrymme, lärande och öppenhet ska genomsyra allt arbete i organisationen.

Dialogen med brommaborna ska utvecklas för att i högre grad använda brommabornas kompetens. Förvaltningen ska pröva nya dialogformer. Bland annat målgruppsanpassade dialoger. Särskilt viktigt är det att engagera grupper som normalt sett inte gör sina röster hörda.

Enheterna konkretiserar de politiska målen och beskriver i sina verksamhetsplaner hur de arbetar för att bidra till att målen uppnås och till att kvalitet ökar för brommaborna. Genom att fortsätta utveckla enheternas arbete med intern kontroll minimeras riskerna i verksamheterna genom att oönskade händelser upptäcks och åtgärdas - händelser som kan äventyra måluppfyllnaden.

Informationssäkerhetsarbetet ska lyftas inom hela organisationen. Kompetensen ska höjas och stödet till verksamheterna ska stärkas.

Synpunkter och klagomål

Synpunkter och klagomål är värdefull information för förvaltningens arbete med att utveckla kvaliteten i verksamheterna. De ger möjlighet att förebygga och åtgärda brister och att identifiera förbättringsområden. Inom förvaltningens verksamheter finns det en öppenhet och lyhördhet för synpunkter och klagomål samt rutiner för att rätta till fel och brister som uppkommer. Klagomål löses vanligtvis inom berörd enhet i dialog med den som har lämnat klagomålet. I förvaltningens verksamheter registreras klagomål och synpunkter i varierande grad. Det innebär att den statistik som levereras från enheterna inte är fullständig. Skriftliga synpunkter/klagomål registreras som regel av enheterna, en del diarieförs. Men flertalet synpunkter och klagomål ute i verksamheterna framförs muntligt och kanske även hanteras omedelbart.

Nämndens rutiner för hur klagomål och synpunkter ska hanteras kan behöva ses över och göras känd inom hela organisationen för att skapa en rättvisande bild av antalet inkomna synpunkter och klagomål. Men framförallt för att synpunkter och klagomål ska kunna bidra till ett lärande och utveckling av kvaliteten i hela organisationen.

I tertialrapport 1 och 2 samt i verksamhetsberättelsen redovisas för nämnden antal synpunkter och klagomål indelade i kategorier, inklusive en kort redogörelse för hur klagomål och synpunkter har hanterats.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lisa Kinnari, Stadsdelsdirektör	2023-01-16